

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 3 frt — kr.
Félévre . . . 1 > 50 >
Negyedévre . . . — > 75 >
Egyes szám ára 6 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.

hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(Népies kiadás.)

Szerkesztői iroda

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratok vissza nem adat-
nak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek
föl.

Megjelen vasárnaponként.

Eredmény nélkül.

Pécs, 1899. június 2.

Mikor a magyar képviselőház május 18-án ülését június 2-ig elnapolta a napi-rend megállapítása nélkül, ebben az az intenció vezérelte, hogy időt engedjen a kormányának a pártközi egyezmény kiegyezési része ellen osztrák részről támasztott nehézségek elhárítására, az ülések folytatására azonban június 2-kát azért tűzte ki fix határidőül, mert az addig terjedő időt nemcsak elégségesnek tartotta e kérdés tisztába hozatalára, ha a helyzet tisztázására való őszinte szándék egyáltalán megvan az osztrák kormányánál, de ezt a napot végső határidőnek is tekintette arra nézve, hogy a kiegyezés kérdése a magyar törvényhozásban a paktumnak megfelelően rendezhető legyen.

A pártközi egyezmény szerint ugyanis a kuriai bírákodás és házszabály-revizio után nyomban a kiegyezési javaslatokat kellett a képviselőháznak tárgyalás alá venni, még pedig olyképp, hogy a fogyasztási adókra vonatkozó javaslatok még a termelési idény kezdete előtt törvényerőre emelhetők legyenek. Ha ezeknek a javaslatoknak a tárgyalását még most sem lehet megkezdeni, akkor — bármiként történjék is utóbb az elintézés — *a paktum abban a részében, hogy a fogyasztási adójavaslatok még a termelési idény kezdete előtt törvénynyé váljanak, végrehajtható nem lesz,*

a minek a legjobb esetben is az lenne a következtetése, hogy a fogyasztási adók átutalására vonatkozó kiegyezési megállapodás ismét nem lenne életbe léptethető egy további esztendőre, hanem Ausztria folytatná azt az igazságtalan zsebelést, a melyet a nálunk elfogyasztott cikkek után beszédett fogyasztási adók megtartásával a mi rovásunkra eddig folytatott.

Ezért volt oly sürgős az osztrák kormány által kezdeményezett újabb kiegyezési tárgyalások befejezése, hogy Széll Kálmán el volt határozva, miszerint a mai napra vagy meghozza annak biztosítását, hogy Ausztria viszonzosságot biztosít a kiegyezés kérdésében alkotandó magyar egyoldalu törvényhozási intézkedéseknek, vagy befejezettnek jelenti ki küldetését azzal, hogy a paktumot betartani nem képes.

Nos, a határidő lejárt, Széll Kálmán eredmény nélkül volt kénytelen visszatérni a képviselőháznak bejelenteni, hogy a differenciák kiegyenlítve, a tárgyalások az osztrák kormányával befejezve még nincsenek, a miért is kénytelen az ülések további elnapolását kérni, nem hosszú időre, csak a jövő hét derekáig; de ismerjük már az ilyen véghatáridők erejét, kivált ha nem fix napra szólnak. Ad graecas calendas: mondták ilyenre a régi Rómában.

Hát meddig tart még ez a komédia, meddig folyik még a magyar nemzetnek ez a rút megalázása, jogaink és érdekeink perfid kijátszása? Szentelt törvénybe

iktatott jogunk a gazdasági önállósághoz nem érvényesülhet, de tényleg érvényesül a nemzet által egyhangulag visszautasított s a koronás király által is elejtett ischli klauzula. Mert a hajánál fogva előrángatott újabb herce-hurca s a kiegyezés paktum-szerű életbeléptetésének megakadályozása csakugyan nem egyéb, mint a hirhedt ischli klauzula tényleges érvényesülése.

Maradjon minden úgy, amint van, mindaddig, míg mindakét törvényhozás más-ként nem intézkedik: így szól az ischli klauzula, és maradni is fog, bármit szóljon a magyar kormány, bármit határozzanak a magyar parlament pártjai. Az osztrák kormány tárgyalni és tárgyalni fog mindaddig, míg ismét ki nem fogyunk az időből, akkor majd megint utálnak a fizikai lehetetlenségre, amely a kiegyezés törvénybe iktatásának a provizorium lejártáig utjában áll s kieroszakolnak újabb provizoriumot: vagyis minden visszautasítás, minden elejtés dacára az ischli klauzula vigan érvényesül.

Hát miféle hatalom az, amely dirigál bennünket a nemzet és koronás királyának egyetértő akarata ellenére? Ki az, aki utjában áll a szentesített törvény rendelkezésének, amely az alkotmányos megegyezés sikertelensége esetére a gazdasági közösség megszüntetését rendeli el; ki az, aki kényszerít bennünket, hogy a királyi szóval jóváhagyott kiegyezési ajánlatunkból további engedményeket tegyünk?

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Visszatért a fecske.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Szép tavaszi nap volt. A házbéliek mind az udvarban levő árnyas fák alá gyűltek, hogy élvezzék az éltető, mindent új életre keltő friss tavaszi levegőt. Együtt volt ott öreg és ifju, nagy és kicsiny egyaránt, sok lakója lévén a háznak.

Az egyik konyha ajtajában megjelenik egy bánatos arcú anyóka, ő is meglekinti a képet, melyet az örvendők csoportja nyújt, de aztán csakhamar könyes szemekkel vonul vissza szerény hajlékába. Valami mély bánat sorvasztja szegényt. Észre is veszi egyik-másik a házbéliek közül, találgatják is ennek okát, de csak nem tudnak rájönni.

Az anyóka tizenhét éves leánya is részt vesz az örömben, vigan dúdolgat egy dalt séta közben, amikor hirtelen elsurran feje fölött az első fecske, egyenesen az eresz alá, ahol még tavalyról megmaradt sértetlen állapotban a jó puha, meleg fészek.

A leányka figyelmes lett, majd lángvörös, majd meg halotthalvány színű lett az arcszíne, szive pedig hevesen dobogott. A vi-

lágért le nem vette volna a szemét arról a fecsketészetről.

Most már a házbélieknek is föltűnt a leányka különös figyelme; de nem tudták elgondolni: miért kötötte le annyira a leányka figyelmét az a fecske?

Végre kibújt a fecske a fészekből, fölrepült a háztetőre és onnan ismét tovább el messze, hogy a leány már nem láthatta. De amint a háztetőn vigan csiripelve ugrált, a leány nagyon elhalványodott és torkaszakadtából kiabált a konyhaajtó felé sietve;

— Anyám! Édes anyám. Visszatért a fecske!

Az anyóka egy ugrással künn termett az udvarban.

— Hol van édes lányom, tán tévedtél, a sok fecske közül tudja Isten melyik érkezett vissza?

— De igen, az volt, édesanyám, láttam a nyakán a piros selyemszalagot!

Az anyóka erre heves zokogásba tört ki, könnyei sűrűen hullottak alá és ajkára egy szó sem jött.

A házbéliek most mind köréje csoportosultak és kérdéseikkel ostromolták.

Csak nagysokára tudta annyira visszafojtani a zokogást, hogy töredezőve kezdhette a piros selyemszalag történetét:

— Tavaly nyáron kisebbik leányom itt az ajtó előtt végezte rendes kézimunkáját. Munka

közben folyton a fecskéket kísérte figyelemmel, mint rakják fészüket, mily nagy szorgalmat fejtenek ki, mint ügyelnek arra, hogy a nyílás azon az oldalon legyen, melyhez legkevésbé ér hozzá a szél, mint szedik össze szálanként a puha anyagot, hogy minél kényelmesebbé tegyék a fészket a fiókjaik részére.

Egy izben azt kérdezte tőlem szegény leányom:

— Édes anyám, igaz-e, hogy a fecskék visszatérnek fészükbe?

— Igaz, édes lányom.

— De hát csakugyan ugyanazok térnek-e vissza, melyek az előző évben ott voltak?

— Ha valami bajuk nem esik az uton, vagy abban az országban, ahová elköltöznek, akkor ugyanazok is visszatérnek.

Szegény leányom mélyen a munkája fölé hajolt, hogy ne vegyem észre elpirulását a midőn mondá:

— Erről szeretnék én édes anyám meggyőződni.

— Te kis bohó, hát ugyan miképp?

— Majd kieszelek valamit.

Aztán ismét csak ott ült az ajtó előtt és végezte a munkáját nagy szorgalommal, mintha csak versengeni akart volna azokkal a fecskékkel.

Egy napon különös izgatottságot vettem észre rajta és amidőn ennek oka után kérde-

A király semmi esetre, mert legbensőbb meggyőződésünk tiltakozik annak még föltevésétől is, hogy a király bármilyen körülmények között is képes lenne az alkotmányra letett esküje ellenére törvényes jogunk érvényesülését megakadályozni, adott szava, nyilvánított akarata ellen cselekedni. Kell tehát lenni egy titkos hatalomnak, amely felelőtlenül befolyásolja Magyarország szuverén törvényhozási hatalmát. Ugyanaz a hatalom az, mely Bécsből a háromszázados viharokat bocsátotta hazánkra s amely erősebb magánál az uralkodónál is.

Mert ha ez a hatalom nem léteznék, ugyan mi akadályozná a magyar nemzetet, a melynek állami önállósága törvényben biztosítva van, hogy az egész közösségi torzalkodást egy csapással meg ne szüntethesse azzal, hogy rálép a törvény által kijelölt egyenes utra s berendezi gazdaságát önállóan, a saját érdekeinek megfelelően?

És mi ad ennek a titkos hatalomnak akkora erőt, hogy vele szemben üres frázissá törpül minden törvényünk, minden jogunk? Nos, ezt az erőforrást csak a mi gyengeségünkben, a mi hitvány megalázkodásunkban kereshetjük. A helyett, hogy törvényre és jogra támaszkodva bátran szembeszállnánk azzal a hatalommal, folyton annak a kedvét keressük s azt a látzatot iparkodunk kelteni, mintha annak a mi jogainkat eltipró, érdekeinket sértető akarata a mi akaratunk lenne s elnevezzük ezt az önámítást okos politikának, higgadt politikai érettségnek.

Hogyan kívánhassuk mi azt az uralkodótól, hogy nekünk a törvény rendelkezésének megfelelő gazdasági önállóságot adjon, mikor azt sohasem kívántuk tőle, sőt telelarmáztuk vele a világot, hogy gazdasági boldogulásunk létérdeke függ gyarmati helyzetünk föntartásától; annyira magunkba disputáltuk, hogy a magunk lábán egyetlen lépést sem tudnánk tenni az osztrák mankó nélkül, hogy még most is csak a közösség után siránkozva merünk

zösködtünk könyves szemekkel kért tőlem bocsánatot, hogy ne nehezítsek rá, ha néhan helytelenül cselekedett, de ő meg akar győződni, hogy azok a fecskék térnek-e vissza jövőre, melyek az idén itt voltak.

— Hát aztán mit tettél?

— Édes anyám megbocsájtja, ha elmondom. Tegnap, mikor édes anyám nem volt idehaza, meglestem mikor repül el eledelért az öreg fecske, gyorsan előhoztam a létrát, felmásztam rá és kivettem a fészekből a fiatait. Jaj, édes anyám, milyen kedvesen csicseregtek a kezemben. Aztán egy piros selyem szalagot varrtam, amilyen gyorsan lehetett, a nyaka köré kötöttem és ismét visszatettem a fészekbe. De épen jókor, mert alig helyeztem vissza, már jött az öreg és hozta az eledelt.

Nevettem akkor a leány ötletén és meg-simogattam bársony puha fejét.

E naptól kezdve oly vidám volt a leány, hogy öröm volt ránézni. Mindig csak a fecskét leste, mikor jön már ki a fészekből, hogy megmutathassa a piros selyem szalagot. És erre nem is kellett sokáig várakozni, mert egy délután — én épen itt ültem mellette — a fiatal fecske anyjával együtt kijött a fészekből és én megláttam nyakán a piros selyem szalagot.

El nem mondhatom a leány örömet, mikor meglátta, hogyan tanítgatja az öreg fecske az ő fiókáját repülni. És a fecske is

gondolni arra az eshetőségre, miszerint esetleg az osztrákok lesznek azok, akik kidobnak bennünket a közös portáról.

Ilyen gyáva nemzedék megérdemli, hogy láthatatlan hatalmak fojtogassák. Mert ha egyszer a nemzet önézretre ébredve komolyan uralkodója elé lépne s kezében a törvénykönyvvel követelné abban megirt önállóságát, nincsen az a hatalom, a mely ennek teljesültét megakadályozhatná. De a ki ezt nem követeli, az alku-dozhat a világ végezetéig, eredményt ki-vívni még sem fog.

Elfogott bankóhamisítók.

— Saját tudósítónktól. —

Már huzamosabb idő óta feltűnt, hogy a közforgalomban néhány hamis tizforintost találtak, melyek eddig ismeretlen módon kerültek oly helyekre, ahol pedig igen veszélyes hamis pénzt forgalomba hozni.

Igy például — mint azt annak idején megirtuk — a Pécsi takarékpénztárnál és a m. kir. posta és távirtda hivatalnál is találtak hamis tizes bankót. A póstahivatalnál, egy Vaiszióról érkezett pénzküldeményben találták meg a hamis tizes bankót, miről annak idején jelentést is tettek a hatóságnak.

Ki tudja mióta folyik már ez a hamis pénz manipuláció, s hogy mennyi forog belőle közkézen, s ki tudja mily mérveket ölthetett volna, ha most véletlenül nem sikerült volna a hamis bankógyáros nyomára jutni, s őt ártalmatlanná tenni.

Vasárnap azonban sikerült a bankóhamisítót kinyomozni, s az egész jól kieszelt üzlemléről a látványt lerántani.

A hamisító

Hochrein Otto pécsi litografus, kinek a Majláth-téren van üzlete.

Hogy mi vitte rá a jobb ügyhöz méltó, nem csekély szaktehetséggel ellátott embert a bankóhamisítás bünére, azt nem tudni, éppen úgy nem, mint számtalan esetben kiderítetlen marad az, hogy mi vitte rá a bünöst tettének elkövetésére.

A legvalószínűbb, hogy Hochrein Ottó is, ki szegény ember, a könnyű vagyonszerzés vágyának áldozata.

mintha örült volna ő neki, mintha kedvében akart volna járni, mindig csak itt körülötte röpködött.

Végre megtanult repülni és el is repült tovább, messzire, az én leányom meg mindig aggódva várta vissza, félt, hogy valami baja esik. Aztán mennyire örült, mikor ismét sértetlenül visszatért?!

Őszkor aztán, mielőtt elköltöztek a fecskék, egy délután épen esős idő volt, a fecskék berepültek a konyhába, kétszer-háromszor körülrokkodtek vigan csicseregve, aztán kirepültek és másnap már nem láttuk őket.

E naptól fogva valami bús komorság fogta el szegény leányomat. Nem volt kellő étvágya és napról-napra fogyott. Ha kérdeztem: mi a baja? csak azt felelte: semmi édes anyám.

És mindig rosszabbul és rosszabbul nézett ki. Hivattam az orvost, de az sem ismerte ki magát, nem tudta mi a baja a leánynak.

Aztán ágyba esett; de itt nem is birta ki soká. Karácsony előtt azt kérdezte tőlem:

— Édes anyám! Visszatért már a fecske?

— Már hogy tért volna vissza, hisz még karácsony sincs.

— Jaj de sokáig tart, én ezt nem bírom bevárni. Talán vétkeztem Isten ellen, mert nem hittem el, hogy ugyanaz a fecske tér vissza?

S a jelekből ítélve, a hamis bankógyártás mestersége nem is fizetett rosszul.

Hochrein Otto, a már említett nem csekély szaktehetségével, s egy a Göpil Gyula pécsi mechanikus által készített »bankó prés« segélyével készítette a hamis tizforintosokat, melyekkel rendesen vidéki kötelezettségeinek tett eleget, s a hamis pénzt többnyire úgy értékesítette, hogy azt több valódi tizes bankó közé keverve küldötte el, mindig szem előtt tartva azt, hogy hamis tizforintost magában csak a legritkább esetben adott ki, mi ugyan ránézve, tekintve a hamis pénz meglepően hű és hasonló voltát, nem járt nagy veszéllyel, mert valóban gyakorlott szemnek kell lennie, mely a hamisítványokat, különösen nagyobb mennyiségű valódi bankó közé keverve, fel tudja ismerni.

A hamis tizforintos.

A tizes bankjegy remekül van utánozva és az utánczó megdöntötték azon teóriát, hogy a kék színnel nyomtatott papírpénzeket nem lehet fotografice hamisítani, mert ezen bankjegy fotolitografiai uton lett hamisítva.

Tudvalevő dolog, hogy Hochrein Ottó kitűnő fotografus és litografus volt egyszemélyben, ki a fotocinkografiához is jól értett.

Ezen tudományával sikerült neki a tizes bankjegyek alapnyomatáról és magáról a bankjegy rajzáról fotografiai lemezeket készíteni, melyet aztán könnyű szerrel átvihetett a preparált litografiai kölemezeire és sokszorosíhatta a felvételeket.

Csakis ily szakembernek volt lehetséges olyan — a csalódásig hű — hamis pénzt gyártania, mely pénzt még a szakember is könnyen elnézhette volna, ha a sor- és folyószámok nyomását tökéletesebb készülékkel végzi.

Ezek nyomása vörös színű s az eredetihez hasonló betűket úgy készítette Hochrein, hogy fotocinkografiai lemezekre készítette fényképezés útján a »szám« és »Serie« szavakat, valamint a számokat is, azután pedig szelvégtá a lemezt, az egyes szavakat és számokat rézpálcákra erősítette, mely rézpálcákat Göpil mechanikus saját találmányu meglehetősen pontosan működő készülékébe erősítette s a kellő helyre beállítva nyomtatta piros festékkel a már fotolitografiai uton kinyomtatott 10 frtos bankjegyekre a számot és szeriest.

Ezen készülék primitív festék-szerkezetével nem tudta a kellő finomsággal befesteni a piros színben nyomandó betűket és ez volt

Nem tudtam neki felelni, mert a könyvek záporoként hullottak szemeimből. Szegény leányom jól érezte, mert még azon az éjjelen meghalt.

Önkéntelenül is elrebbent a körülálló ajkairól: »szegény leány!«

Az anyóka pedig hangos sirásba fakadt és csak nagy nehezen tudott ismét szóhoz jutni.

Azóta folyton várom a fecskék visszatértét és magam is kíváncsi vagyok, vajjon csakugyan visszatér-e az a fecske, melynek nyaka köré varrta felejthetetlen leányom azt a piros selyem szalagot?

— Visszatért, édes anyám, — mondja közbe az anyóka nagyobb leánya — én észrevettem a nyakán a piros selyem szalagot; csak az előbb repült ismét el, talán nem sokára vissza is jön.

Alig mondotta ki a leány e szavakat, valamenyi feje fölött elrepült a fecske egyenesen az eresz alatti fészekbe, kevés vártatra pedig föl a háztetőre és valamennyien tisztán láthatták a nyakán a piros selyem szalagot.

Es most valamennyien az anyóka után mondták:

— Csakugyan visszatért a fecske, ott van még a nyakán a piros selyem szalag! Milyen kár, hogy az a szegény leány már nem láthatja!?

Béni bácsi.

az árulója is, mert a különbség az eredeti és hamisított bankjegy piros színe között szembeötlő.

Az elfogott büntárs.

Hochrein Ottó nem elégedett meg azzal, hogy a hamis pénzen itt helyben és a környéken túladhasson, hanem megbizta Göpil Gyula mechanikust, hogy utazzék Eszékre s ott egynehányat a hamis tízesekből hozzon forgalomba.

Göpil Gyula szombaton reggel az innen öt órákor induló vonattal el is utazott s még a délelőtti folyamán megkezdte a »működést«. Bement Eszék felsővárosán egy tőzsdébe, ahol szivart vásárolva, tizforintossal fizetett. A tőzsde-tulajdonos, kinek feltűnt az, hogy a bankón a »szám« és »Serie« szavak élesen pirosak, észrevette, hogy a pénz hamis s azzal az ürügygyel, hogy nincs aprópénze s hogy váltani küld, elküldte egyik alkalmazottját a rendőrségre, ahonnan nem sokára megérkezett az ügyeletes rendőrbiztos, ki a tőzsdetulajdonos felszólítására Göpil Gyulát letartóztatta s a városházára szállította, ahol nyomban megkezdtek a kihallgatást.

A kihallgatás során a letartóztatott Göpilt megmotozták s még tizenöt darab hasonló hamis tizforintost találtak nála. A letartóztatott mechanikus látva, hogy védekezése és tagadása mit sem használ, bevallotta, hogy ő Hochrein Ottó pécsi litografus megbízásából értékesítette a hamis pénzt s elmondta azt is, hogy Hochrein a készítője ama hamis tizforintosoknak, melyek az utóbbi időben Pécsen és vidéken közforgalomba kerültek.

Erre az eszéki rendőrkapitányság táviratilag értesítette az esetről a pécsi rendőrséget, vasárnap reggel pedig az eszéki rendőrkapitány a folytatólagos vizsgálat megejtése végett Pécsre érkezett.

A házkutatás.

Vasárnap reggel Selényi Antal rendőrbiztos az Eszékről érkezett rendőrkapitánnyal együtt elment Göpil Gyulának Percel-utca 8. szám alatti lakására, ahol egy javításban levő varrógép fiókjában még nyolc darab hamis tizforintost találtak. Délután pedig elmentek Hochrein Ottónak Majláth-téri lakására, ahol Selényi Antal rendőrbiztos előadván kiküldetésének célját, kijelentette, hogy a hamis bankók ügyében házkutatást fognak tartani.

Hochrein eleinte tagadni próbált, azonban az eszéki rendőrkapitány ama kijelentése után, hogy Göpil Eszéken mindent bevallott, bevezette a rendőrség kiküldötteit az üzletébe, ahol csakhamar megtalálták a gépet, melylyel a sorszámokat nyomtatták a hamis bankókra, továbbá egy csiszolt kölemezt s két üres üveglapot.

Ezekre azt vallja Hochrein, hogy fotolitografiai uton készítvén a hamis tízeseket, az üveglemezeken voltak a fényképfelvételek, melyeket ő a csiszolt köre vetített.

A felfedeztetéstől való félelmében azonban a követ lemosta, a fényképfelvételeket pedig az üveglapokról savval leéltette. A házkutatás után a rendőrbiztos Hochrein Ottót letartóztatta.

Hétfőn délelőtt Selényi Antal rendőrbiztos kint járt Hochreinek szőlőjében, ahol a bankóhamisító vallomásához hiven megtalálta a hamis pénz gyártásnál használt fényképező készüléket. A jelekből ítélve, Hochrein Ottó a szőlőben gyártotta a bankót, ahol kevésbé kellett félnie, mint a városban, a mit igazol az a körülmény is, hogy a vele egy házban lakó szüleinek fogalma sem volt fiuk üzelméről.

Göpil Gyula az eszéki rendőrség foglya, Hochrein Ottót pedig kihallgatása után átadták a kir. ügyészségnek.

Vidéki hátralekosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralekaikat m. ielőbb beküldeni.

Leégett szénaraktár.

— Saját tudósítónktól. —

Kedden este nyolc órákor tüzet jelzett a városháza toronyőre a központi tűzörségnek. A tüzet mutató vörös lámpa is megjelent a torony korlátján, sőt a harang félreverésével is jelezték a tüzet, mely tehát veszedelmesnek ígérkezett.

A központi tűzörség nyomban teljes felszereléssel rukkolt ki a tűz színhelyére s a tűzveszedelem hírére nem kevesebb, mint negyvenöt önkéntes tűzoltó sietett nemes hivatását teljesíteni.

A tűz a vasuti állomás közvetlen szomszédságában, a Ráth-féle telepen volt, Ráth Mátyásnak egy Reif Károly katonai szállító által bérelt szénapajtájában. A tűz a körülbelül 60 méter hosszú pajta belsejében a keleti oldalon támadt. Hogy mi okból, azt még eddig nem lehetett megállapítani. Hírlik, hogy mivel szerdán szénaszállítás napja van, kedden katonák csomózták a pajtában a szénát, nem lehetetlen tehát, hogy valamelyikük pipázván, így keletkezett a tűz.

A tüzet először egy szomszédos lakó vette észre s az épen akkor berobogó budapesti gyorsvonat vészfütytyel is jelezte. A vasuti munkások fecskendőikkel nyomban a helyszínen termettek, hová kivonultak a Zsolnaygyári tűzoltók is s az Oberhammer Antal rendőrkapitány, tűzoltóparancsnok szakavatott vezetése s az összes tűzoltóparancsnokok buzgó utmutatása mellett dicséretesen dolgozó hivatásos városi és önkéntes tűzoltóságnak nagy segítségére voltak.

A tüzhöz az összes pécsi ezredektől kivonult a katonai készenlét, ötvenkettős és negyvennégyes bakák, honvédek és huszárok s megjelent a tüznel Stenzl Alajos ezredes, a tisztikar számos tagja és Vaszary Gyula rendőrkapitány is.

A pajta óriási lánggal égett s a tüzoszlopok bevilágították a város közepére. De ez a nagy tűz alig egy óráig tartott, mert tűzoltóink megfeszített munkával csakhamar lerombolták az égő faalkotmányt, melynek csak kőből való falkezeli és zsarátnokot sziporkázó gerendái maradtak még a tűz prédáiul. A főtürekvés az volt, hogy a pajtától nyugatra fekvő s a magy. kir. távirat tulajdonát képező raktárt megmentésük a tüztől, a mi 3000 forintot képviselt. Ez sikerült is és sikerült a nagy értékű államvasuti raktárt is a közelben megvédelmezni a tüztől, valamint a közeli lakóházakat is.

Természetesen nagy szerencse volt a szerencsétlenségben, hogy nem volt szél és víz is volt elegendő. Így aztán az egynegyed kilenckor kezdődött oltási munkálatok tizenegy órára bevégeződtek, bár a szénahalmaz még szerdán reggel is füstölgött a leégett pajtában.

A tűz természetesen kicsalt legalább pár ezer embert a helyszínére, de azért elég példás rend volt s a katonai és rendőri kordoknak mi tenni valójuk sem akadt. A katonaság különben a veszélyes tűz hírére kilenc óra felé külön készültséggel is kirukkolt a helyszínére a Frigyes laktanyából. Az első szakasz azonban alig ért a pályaházhoz, vissza is fordult, mert már nem volt rá szükség és szembe találkozott a másikkal.

— Kehrt euch!

Hangzott a vezényszó és ez a szakasz is megfordult s a tüzről visszafelé tolongó népsokaság derűtsége között, hogy hiába tették meg futó lépésben a nagy utat, szépen haza léptettek a kaszárnyába.

A tűz által okozott kárt hozzávetőleg 7—8 ezer forintra teszik, úgy az épületet, mint a bentégett szénakészletet illetőleg, a mi természetesen megtérül, mert mindkettő biztosítva volt.

Mi ujság?

— (**Miniszteri köszönet.**) A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter monostori Erreth Kálmán és neje pécsi lakosoknak, a pécsi állami főreáliskola tanulói javára tett 2000 koronás jutalomdíj-alapítványukért köszönetét nyilvánította.

— (**Az új valpói plébános.**) Valpói plébánossá Józics József, ottani adminisztrátor nevezetett ki. Az új plébános 36 éves s kinevezése általános meglepedést keltett, mert mint derék magyar hazafit és jó papot ismeri mindenki.

— (**Meddő pályázat.**) Megirtuk annak idején, hogy a m. kir. honvédelmi miniszter leirata folytán, Tormai Károly alispán pályázatot hirdetett Baranyavármegye közönségének, a m. kir. honvéd főreáliskolában betöltendő egy alapítványi helyére. A honvédelmi miniszternek a vármegyéhez szerdán érkezett leirata szerint a pályázat határidejéül kitűzött május 15-éig az alapítványi helyre pályázó nem jelentkezett. Ennélfogva a honvédelmi miniszter a pályázati határidőt f. é. augusztus hó 1-éig meghosszabbította, s az alispán az új pályázati határidőt már ki is hirdette.

— (**Szenzációs letartóztatás.**) Szerdán délelőtt szenzációs letartóztatás történt városunkban, melynek híre nemsokára mindenfelé elterjedt és méltó feltűnést is keltett. Ma délelőtt letartóztatta a rendőrség a törvényszéki vizsgálóbíró megkeresésére király-utcai lakásán felső eöri Nagy Ákost, a május hó 26-án Kadarkuton elhalt felső-eöri Nagy Márton, dúsgazdag földbirtokos unokaöccsét. A letartóztatás okáról többféle verzió kering. Ugyanis az elhalt Nagy Márton nem hagyott hátra írásbeli végrendeletet, csak szóbeli végrendeletet tett tanuk előtt s ennek alapján Nagy Ákos a hagyatékából — az érdekelt rokonság megkeresése nélkül — nagyobb összegű készpénzt és értékpapírt vett birtokába. A hagyatéki leltározáskor azonban a rokonok erre rájöttek és sikkasztásért feljelentést tettek ellene a pécsi kir. törvényszéknél. A vizsgálóbíró szerdán délelőtt kilenc órára idézte maga elé Nagy Ákost, kinek ügyvédje Toldi Béla dr. volt. Az idézésre Nagy Ákos azonban nem jelent meg s erre a vizsgálóbíró megkereste a rendőrséget letartóztatása végett. A letartóztatás délelőtt 10 órákor meg is történt s Finkey József helyettes vizsgálóbíró meghozta a vizsgálati fogságot elrendelő végzést és Nagy Ákos az ügyészség fogházában maradt. A letartóztatást elrendelő végzést Toldi Béla dr. ügyvéd fele nevében nyomban megfeleltette. Nagy Ákos a vizsgálóbíró előtt beismerete, hogy a hagyatékából — a rokonság értesítése nélkül — birtokába vett készpénzt és értékpapírokat, de hivatkozott a tanuk előtt tett szóbeli végrendeletre, mely szerint az elhalt végrendelet az ő két fiát — kiknek keresztapjuk volt — tette általános örökösseivé s ő mint fiainak apja fel volt jogosítva a végrendelet értelmében, mint annak egyszerű megbízott végrehajtója is, eljárni. Szerdai lapunk zártáig ennyi történt a szenzációs letartóztatás ügyében és még az, hogy a Király-utcai Nagy Márton-féle házban a rendőrség a vizsgálóbíró megkeresésére házkutatást is tartott, a hol a Wertheim-szekerényben nyolcezer forint készpénzt és többféle értékpapírt találtak. A minden esetre feltűnő és már a mindig köztisztületben álló felső-eöri Nagy család és a vele rokonságban levő családok érdekében is sajnálatos letartóztatás további fejleményeit majd a bírói vizsgálat fogja megmutatni; egyelőre ennyiben áll a nagy feltűnést keltett eset, melynek kö-

vetkezmenyei elé érhető kíváncsisággal néz az egész város közönsége.

— **(Legények a faluban.)** Három berugott legény már megint vért itatott a korcsma padlójával. Keresztes pusztán Csikós János, Csehó Antal és Markos Vince a csárdában összevesztek egymással, miközben az egyik úgy fejbe találta ütni egy székkal Csehó Antalt, hogy menten elborította a vér. Hogy melyik ütött a két legény közül, azt nem tudni, s azért Csehó a felvétellett orvosi látélet alapján mindkét cimborája ellen panaszt emelt a bíróságnál.

— **(A kerekék alatt.)** Szerdán délelőtt az Ágoston-téren egy arra haladó szekér az ágostontéri iskolából hazafelé igyekező diágyerekek közül véletlenségből egyet elütött, de a gyereknek szerencsére az ijedtségen kívül más baja nem történt. Ez azonban legkevésbé sem a kocsis érdeme, akit ugyan nem »sebes hajtásért«, hanem azért kellene felelősségre vonni, hogy szekerét gazdátlanul hagyta tovább menni. A könnyen végzetessé válhatott eset ugyanis azalatt történt, míg a kocsis egy boltban szivart vásárolt, mi alatt a lovak gazdátlanul kocogtak tova.

— **(Elkobzott fegyverek.)** Alig mulik el hét anélkül, hogy a járási főszolgabíróhoz egy-két fegyvert vagy rozsdás pisztolyt be ne szállítsanak. Szerdán reggel is két duplacsövű vadászfegyvert hoztak be Pellérdről a hatóság emberei, a melyeket, mint adó alá be nem jelentettek koboztak el. Ezzel most a járási főszolgabírói hivatal fegyvereinek száma harmincra szaporodott.

— **(Andor urfi.)** Andor urfi mindössze 14 éves, de vannak már olyan tapasztalatai a lopás terén, hogy akármelyik rutinizott csibész tiszteletére válnék a tudománya. A szerdai hetipiác alkalmával is kített magáért Andor urfi, amennyiben az irgalmasok temploma előtt, egy óvatlan pillanatban Maisz Katalin árpádi kofaasszony kosarából egy pár fehér tollu csirkét elkezelt. De vesztére tette, mert a kofaasszony észre vette a dolgot, s lármát csapva üldözőbe vette a »csibészt«, akit sikerült a járóelőknek a siklósi országúton elfogni. Andor urfit — akit teljes néven Barna Andornak hívnak — most a rendőrségi dutyiban ül.

— **(Az egyházmegyéből.)** Kollár József brodjancei plébánost, aki betegsége miatt szabadságot volt, visszahelyezte a főpásztor plébániájának teendőibe és Dujmovics Zsigmond brodjancei ideiglenes adminisztrátort Valpóra küldte segédlelkésznek.

— **(Duttoli és Gyutali.)** Tegnapelőtt este nagy ribilliót okozott a rendőrségen a belügyminiszternek egy sürgönye, melyben felhívja a rendőrséget, hogy Fiumén át Alexandriából Pécsre érkezik egy Duttoli László nevű egyén, kit az alexandriai pestis miatt orvosi megfigyelés céljából azonnal vesztegzár alá kell helyezni. A rendőrség nyomban mozgósított, az esti és éjjeli vonatokat ellenőrizték, de bizony hiába. Tegnap reggel azonban kiderült a tévedés. Ugyanis Gyutali László deligyümölcsárús, a ki Jeruzsálemben járt s onnan május 26-án jött haza, felvitte, mint minden nap, ugy ma is, Ludvig Ferenc dr. tisztiorvos bizonyítványát, hogy egészséges. Ekkor jöttek rá, hogy Duttoli és Gyutali egy személy, csak hogy az olasz bürokrácia Gyutali nevét elferdítette s így közölte a belügyminiszteriummal. Érdekes ebben az esetben, hogy Gyutalira a pécsi rendőrség által a belügyminiszteri rendelet értelmében alkalmazott orvosi megfigye-

lés határideje éppen ma járt le, tehát két napra rá, mikor a Duttolinak elkeresztelt utasról megjött a sürgönybeli értesítés és Gyutali ime ma már kiállta a vesztegzárt s teljesen egészségesnek találtatott. A messze földön járt ember különben a pestis miatt külföldi útján elég sok huzavonát élt át. Jeruzsálemből Jaffába, onnan Alexandriába vitték a hajójukat s mikor visszajövet Brindisiben partra akartak szállni, nem engedték meg nekik s Triesztbe, majd Fiuméba hurcolták őket vesztegzárként kirendelt hét nap a hajón, míg végre kiszállhattak Fiumében, honnan aztán kiki haza utazott.

— **(Hamisított harkányi víz.)** Miután a mai világban mindent hamisítanak, ami csak hamisítható, lett légyen az élelem, vagy ékszer, pénz, vagy más egyéb, hát ennélfogva néhány harkányi polgártárs is kieszelte, hogy miként lehet a pécsieket az ő hires fürdővizük hamisításával becsapni. Ugyanis régi időktől fogva hozzák a harkányi vizet az oda való lakosok városunkba olyan betegeknek, kiknek nincs érkezésük a gyógyvizet a fürdőhelyen használni, de betegségük folytán elkerülhetetlen szükségük van rá. Az ilyen gyógyvizért a fürdő igazgatósága 50 krt fizettet hordónként, melybe mintegy harmadfel akó viz fér bele. Hogy pedig ezen 50 kr fizetés alól kibujjon a harkányi honpolgár, régente az árokból merte az elfolyó és már használt gyógyvizet, de ezt, mikor rájöttek, eltiltották. Most azonban még nagyobb visszaélést követnek el, amennyiben nem harkányi gyógyvizet, hanem közönséges, felforralt kútvizet hoznak és adnak el hordóját két forintjával a helyben lakó betegeknek. Ezelőtt három nappal volt alkalmunk ilyen visszaélésről személyesen meggyőződni, mely alkalommal a leleplezett hamisító utóbb 50 krajcárért is hajlandó lett volna a mesterségesen melegített kútvizét eladni, de persze nem kellett semmi áron. Jól tenné a fürdő igazgatósága, ha a gyógyvizszállítást megbízható emberekre bízna és a vizszállító hordókat minden alkalommal lepecsételné vagy leragasztaná, nehogy a nagyközönség lelketlen emberek machinációjának továbbra is ki legyen téve!

— **(Megvadult biciklista.)** Tegnap délelőtt féltizenegy órakor, éppen midőn az Úrnapi körmenetről a nép hazatért, a Király-utcán egy biciklista vágatott végig kerekével és elütött egy Patacsról Pécsre bejött öregasszonyt. Az elütött asszonnak, szerencsére, nem lett komolyabb baja és még nagyobb szerencsére, a rendőrség a biciklista nevét is megtudta. Cserei Antalnak hívják a derék legényt, kit most a rendőrség méltóan meg fog birságozni, hogy máskor vigyázzon magára s ha a megvadulás jeleit érzi, ne üljön biciklire, hanem maradjon otthon.

— **(Hivatalos órák.)** A polgármester rendeletéből máától kezdve a városi közigazgatási kiadó és iktató hivatalokban is délelőtt 8 órától délután 2 óráig tartanak a hivatalos órák. Így hát most ismét egyöntetű a hivatalos órarend a torony alatt az összes hivataloknál, mit az ügyesbajos közönség figyelmébe ajánlunk.

— **(Szenzációs letartóztatás.)** Mult hó 31-iki esti számunkban megírtuk, hogy Nagy Ákost a Kadarkuton elhalt felső-őri Nagy Márton dúsgazdag földbirtokos unokaöccsét a rendőrség a vizsgálóbíró megkeresése folytán letartóztatta. A letartóztatásra az szolgáltatott okot, hogy Nagy Ákos, elhunyt nagybátyja hagyatékából, mint annak szóbeli végrendelettel kinevezett végrendeleti végrehajtója, az érdekelt rokonság megkeresése nélkül, nagyobb összegű készpénzt és értékpapírt magához vett. Nagy Ákos nevében a vizsgálóbírónak a letartóztatást elrendelő végzését Toldi Béla dr. nyomban megfeleltette, a kir. törvényszék azonban, tegnap tartott tanácsülésében, a letartóztatást elrendelő végzést helybenhagyta. Mint értesülünk, a vizs-

gálóbíró a vizsgálat folytatálagos megejtése végett Kadarkutra utazott.

— **(Félévi szemvizsgálat.)** A trachoma elleni óvintézkedésről szóló belügyminiszteri rendelet értelmében a félévi szemvizsgálatokat most tartják meg az iskolákban. Tolnai Vilmos dr. kerületi orvos elsősorban a belvárosi iskolában vizsgálta meg a tanulókat. Trachomás tanuló egy sem találtatott.

— **(Névmagyarosítások.)** Kiskoru Grünhuth Elemér és Jenő pécsi születésű ugyanitteni lakosok vezetéknevének »Gellért«-re és Matejka Károly tolnai igazgató tanító vezetéknevének »Máté«-ra kért átváltoztatása, belügyminiszteri rendelettel, megengedtetett.

— **(Ünnepi szónokok.)** A pécsi székesegyház felszentelésének évforduló ünnepén f. évi június 18 ikán Schultz Károly német-mároki esperes-plébános, a székesegyház templombucsuján pedig, június 29-én szent Péter apostolfejedelemnek, a pécsi egyházmegye védőszentjének ünnepén Fülöp György miszlai esperes-plébános, tb. pápai káplán fogja a szentbeszédet — a megyés püspöktől nyert külön megbízatás folytán — tartani.

— **(Talált százás.)** Veszler József Danitz-pusztai lakos a napokban az országúton egy kékhasu százás bankót talált, melyet mint becsületes megtaláló beszolgáltatott a pécsi járás főszolgabírói hivatalába. Itt aztán kisütötték, hogy a talált százás nem valódi. Nem holmi »hamisított« bankó, hanem csak az egyik felén százás, a másik felén pedig valami keményítő gyár hirdetése. Veszler Józsefet becsületes voltáért megdicsérték, a százás bankót pedig átadták az enyészetnek.

— **(Adomány.)** A pécsi önkéntes tűzoltó-egylet javára Ráth Mátvás husz forintot adományozott, miért az elnökség ez uton is köszönetet mond.

— **(Bekisért kecske.)** Peller Ádám, Vitéz-utca 18 szám alatti lakosnak van egy garázda kecskéje, mely többször megszökött már hazulról és be lett kisérve a majorba, mert sok kárt tett a város faiban. A garázda kecske tegnap is megszökött hazulról s vigan rongálta az indóház-utcában a fákat, mikor észrevették és bekisérték a városi majorba, honnan a gazdájának csak pénzbüntetés mellett adták ki.

— **(Leégett szénaraktár.)** A Ráth Mátvás fatelepén a Reif Károly által bérelt s kedden este leégett szénaraktárnál az első mentési és oltási munkálatokat — mint meg is irtuk — a vasuti munkások teljesítették. Közülök valami Szvoboda János nevű munkás szerencsétlenül is járt, mert egy gerenda ráesett és súlyosan megsebesítette. A sebesültet a lakásán ápolják Ludvig Ferenc dr. tisztiorvos rendeletei szerint. Itt említjük meg, hogy a tűz keletkezési ügyében a rendőrség folytatja a vizsgálatot s nem lehetetlen, hogy megállapítsák a tűznek az épület belsejében, gondatlanságból való keletkezését.

— **(Előmunkálati engedély meghosszabbítása.)** A kereskedelemügyi miniszter, Hertelendy Ferenc, lesence-tomaji és Reé Jenő veszprémi lakosoknak, mint a balatonparti vasut érdekeltégi elnökeinek a győr-veszprém-dombóvári helyi érdekű vasut Veszprém város állomásától Szentkirály-Szabadja, Vörös-Berény, Almádi, Balatonfüred, Aszófő, Akali, Szepezd, Révfülöp, Badacsony, Tördemic, Galács, Tapolca községek érintésével, vagy Tördemictől Szigliget és Balaton-Ederics irányában a balaton-szentgyörgy-keszt-helyi helyi érdekű vasut Keszthely állomásáig vezetendő gőzmozdonyu, helyi érdekű vasutvonalra, hivatali elődje részéről 1899. évi április hó 26-án kelt rendelettel kiadott előmunkálati engedély érvényét, villamos üzem esetleges alkalmazásának alapul vételével eszközöndő tervezés megengedése mellett a lejárattól számítandó további egy év tartamára meghosszabbította.

(Iskolaszéki ülés.) Pécs város községi iskolaszéke 2-án délután 3 órakor ülést tartott Majorossy Imre polgármester elnöklete alatt. Az ülésen résztvettek: Tróber Aladár dr., Schneider István, Bolgár Kálmán, Maletter Rezső, Graumann János, Kelemen Mihály, Hartl József, Magenheim József, Rozsits Sándor, Mihálovics Antal, Szieberth Nándor, Vaszary Gyula, Cirer Elek dr., Perls Ármin dr., Incédy Dénes, J. Engel József, Ott Márton, Tiefenbacher Nándor és Tichy Ferenc dr. Az ülésen a felügyelő igazgató bejelentette az évzáró vizsgálatok sorrendjét, melyet ki fognak nyomtatni és a vizsgákra kiküldött tagoknak megküldenek. Az izr. iskolaszék értesítését az izr. népiskola vizsgálati sorrendjéről tudomásul vette az ülés s többeket felkért a tagok közül a vizsgákra való megjelenésre. Elhatározták a bányatelepi iskolák vizsgálati sorrendjét s 160 frtot engedélyeztek jutalomkönyvekre, mely összegből 130 frt a népiskolákra, 20 frt a polgári leányiskolákra és 10 a zeneiskolára esik. Az évvégi Értesítőnek 3600 példányban a régi feltételek mellett, Tuzs József könyvnyomdájában előállítását megrendelték, valamint 1000 drb. bizonyítvány blanketta készítését is. A kultuszminiszter átiratát, hogy a magán jellegű polgári fiúiskolát nem segíyezheti, hanem felhívja a várost községi polgári fiúiskola szervezésére: az ülés kiadta véleményes jelentés végett Schneider István felügyelő-igazgatónak. Haksch Emilia és Gonda Mária tanítónőnek 100 frtos korpótlék, Platz Anna tanítónőnek és Löhr Vilmos zenetanító-nak 50 frtos korpótlék utalványoztatott. Az iskolák részére 190 kópóládának 115 frtért beszerzése elhatározott. Szellmann Győző, elhunyt felsővárnai utcai iskolai igazgató özvegyének megengedtetett, hogy az iskolaépületben birt. lakásban — lakóér-átalánya ellenében — megmaradhat. Sirisaka Andor belvárosi tanítónak — betegsége miatt — négyhetesi szabadságát a jövő tanév elejéig meghosszabbította az iskolaszék. Hauck Mari ovónőnek négyhetesi szabadságidő adatott s helyettesül Scheyer Franciska ovónő alkalmaztatása helybenhagyatott.

Az ülés fontos tárgya volt a szigetkülvárosi iskola ujjaépítése és kibővítése. Ez hosszas vitát keltett, csaknem minden bizottsági tag hozzászólt s végre elhatározták a következőket: A tanítást a jövő tanévben már nem lehet az iskolában folytatni; tehát az iskola áthelyeztetik a Rudolfinumba, melyet a kórháztól elzárnak. A Rudolfinum árva növendékei átmennek a Mathessa-intézetbe, honnan a növényzeti népkönyha kihelyezése végett meg fog történni az intézkedés. A Mathessa-beli ovodának pedig ha alkalmas helyet nem találának, a jövő tanév 10 hónapjára az ovoda egyelőre beszünttetik. Maga az építkezés úgy foganatosítandó, hogy az épület ez év végéig tető alá kerüljön s ezért a kisajátítási eljárás, melyet a két szomszédos ház megvétele miatt bírói utra kellett vinni, sűrűsen keresztülvendő. Az iskola tervrajzában és költségvetésének részletes tárgyalása végett legközelebb új ülés lesz. Ezzel a mai ülés öt órakor véget ért.

(A bosnyák korcsma titka.) Három éve történt, hogy a boszniai Pecs községben a kantinos háza leégett. A romok közt egy nő megszenesedett holttestét találták meg, a kantinos nyomtalanul eltűnt. A vizsgálat során kiderítették, hogy a házat felgyújtották, a kantinos rablógylökosságot áldozata lett s a holttestét elrejtették a gyilkosok. Az öszszeégett leány Pócsek Anna zala-apáti születésű, magyar pincerleány volt. A gyanu több bosnyák katonát ért, a kiket hosszú ideig vallattak, de eredmény nélkül. Most azután titkos rendőrök érkeztek a zalamegyei Esztergály községbe s letartóztatták az egyik leggazdagabb polgár fiát, aki a gyilkosság idején lenti szolgált Boszniában. Valami módon napvilágra került ugyanis, hogy az ő vezetése mellett több zalai katona rabolta ki a kantinost s a

holttestét a Drávába lökte. A gyanu még több zalai és somogyi fiura irányul, a kik annak idején szintén lenti szolgáltak Boszniában. A letartóztatott legényt már a nagykanizsai törvénytörvényészekhez szállították.

(A sorozás eredménye Mohácson.) Szombaton fejezték be a mohácsi sorozó járásban az ujoncozást. Fölhívtak mind a három korosztályból összesen 894 hadköteles ifjút. Ezekből besorozták összesen 373-at, visszahelyeztek 249-et, fegyverképtelenné nyilvánították 91-et s mindenkorra alkalmatlannak 10-et, tévesen volt fölvéve 13, fölvizsgálatra küldtek 4-et, katonai kórházba 25-öt, távol volt engedélyvel és engedély nélkül összesen 129.

(Csecsemő hullája a pincében.) Leidekker Magdolna, fazekasbodai leányzó, szombaton bejött Pécsre és itt szolgálatba állt. Hétfőn reggel aztán az történt vele, hogy a mikor lement a pincébe, ott szülési fájdalmak lepték meg s egy fiút szült. A házbeliiek észrevették a pincében sokáig való lentmaradását; lementek érte s ott találták, a mint ijedten elakarta rejteni a megszült fiúnak hulláját. A rendőrségtől Tolnai Vilmos dr. tisztiorvos kiment a helyszínére s mint-hogy a vizsgálat nem tudta megállapítani, hogy a gyermek holtan jött-e a világra, vagy a leány fojtotta meg, az esetről jelentést tettek a törvényészeknél, hol a vizsgálatot az ügyben megindították.

(Rigó Jancsi levele.) Chimay hercegné kedvese, aki most Kairóban tartózkodik, a feleségének Barca Mariskának, Kaposvárra levelet írt. Ez a levél nemcsak azért érdekes, mert rettenetes magyarsággal és helyesírással íródott meg, de azért is, mert Rigó Jancsi az ő hercegnőjét egyszerű »szerencsének« tartja, akit nem akar kiengedni a kezéből. A levél különben a maga eredetiségében a következő: Kajro, 99 be május 4.-dik. Kedves Mariskám! Bár hogyha mostanában nagyon ritgán halasz is hirt felülem és bár-hogyha nem is tunnád mere járok továbbá mégis tudatlak, hogy jól egészségben Kajróban vagyok itt a záfrikában. és minthogy közeledik az tárgyalásunk mellen én nem mögyök le Kapusban tudatlak hogy légy szüves egyezkögy bele hogy én adok neköd hónaponként 100z forintot tiz esztendeég ha te mög lemond mindön jusodról és hogy belelézöl az válásunkba bárhogyan nagyon szánlak sajnálok minthogy hozzája vagy azér nyölve az szívemhel és én mindéig emlékezök terejét. mögvallva a zigázat. de hát tunni való hogy a zembörnek nem szabad kiengenyi szöröncsélet kezibül, amiát beláthatsz. Én nagyon sajnállok és kérleg légy szüves mit kértem továbbá apádnok megmonhatot ugyis jábo harakszig rám a törvin se tóhet ellenőmbé. Hiv a siring cím Mr. Jean Rigo Generalpostelrestante.

(A rendőrség halottja.) A pécsi rendőrségnek már ismét halottja van. Vasárnap éjjel halt meg 75 éves korában Klutschka György II od osztályu rendőr, Oberhammer Antal rendőrkapitány ajtónállója. Klutschka György 1868-ban került a városhoz, melynek azóta folyton szolgálatában állt. Az elhunyt rendőrt felesége és öt gyermeke siratja, kik közül a legfiatalabb nyolc éves. Az elhunyt temetése kedden délután 4 órakor volt.

(Az iskolaszéki elnök ur.) Ugyancsak furfangos módon font be egy jóhízemű tanitót egy ismeretlen ur, a ki mindenütt, mint a tanitók protektora mutatta be magát. A napokban Lasányi János kátolyi tanítóhoz beállított egy idősebb koru német ember s átadva neki a bozsoki plébánosnak és hiveinek üdvözlését, fölhevta ezek nevében, hogy jöjjön el Bozsokra tanítónak. A kátolyi tanító nagyon csodálkozott tehát a szives meghíváson, de természetesen nagyon megörült a szerencsének, mivel Bozsok jobb állomás, mint Kátoly. A német megígérte, hogy maga jön el kocsin Kátolyra a tanítóért, mert

ő az iskolaszéki elnök s magával hoz ajándékkul két pint szilvóriumot és félakó óbort. Ezután elmondta, hogy Berkesdre megy, a hol ökröket vett s mert áldomást kell fizetnie, pénz pedig nincs nála, ötven forintot kért a tanítóól kölcsön. Lasányi gyanakodni kezdett s azzal a kifogással, hogy nincsen pénze, megtagadta a kölcsönt. A német erre eltávozott azzal a megjegyzéssel, hogy nem tesz semmit, délre visszajön Berkesdről ebédre. De nem jött vissza. E helyett Püspök-Szenterzsébetre ment s az ottani tanitót szerencsétlenné látogatásával, a kit Vémenődre hívott meg tanító-nak. A meghívott rendkívül megörült a kitüntetésnek, sört hozatott a németnek, este jó vacsorával s kitűnő borral traktálta, sőt még éjszakára is ott tartotta. Reggel a vendég derekasan befalatozott s megígérte a tanító-nak, hogy kocsit küld érte Vémenődről. Bucsuzás előtt aztán elmondta a hagyományos mesét, hogy ökröket vásárolt s mert épen egy ötvenes hiányzik a marhák árából, ezt a summát kölcsön kérte a tanítóól. A szent-erzsébeti tanító már nem volt oly óvatos, mint kátolyi kollégája, készséggel átadta az 50 forintot, a mit pedig maga is úgy kért hirtelenében kölcsön a korcsmáróstól, abban a boldog hiszemben, hogy az iskolaszéki elnök ur örökös jóindulatával együtt így a szép jövedelmű vémenődi tanitói állást is megszerezte. Az iskolaszéki elnök ur erre távozott és nem is lehet azóta feltalálni, pedig a csendőrök is nagyon érdek-lődnek iránta.

(Kanyaró.) Böleskén a kanyaró nagy mérvben fellépett; két hét óta dühöng s legalább is 200 gyermek szenved benne; eddig ötven meg is haltak. A r. hath. iskolának növendékei közül több mint fele kanyaróban fekszik. A szülők ellen érthetetlen a hatóság közömbössége, ki még eddig mit sem tett a ragályos betegség megtorlására, noha két hete folyton megy a jelentés. Csak egyedül Dr. Stern Adolf községi orvos fáradhatatlan buzgalmának köszönhető, hogy a halandóság a község reményvirágai közt a legalacsonyabb fokra redukáltatik.

(Öngyilkossági kísérlet.) Ohn Jánosné szül. Parrag Erzsébet Szegzárdon atyja házában felakasztotta magát. Tettet azonban még idejében észrevették s így életét is sikerült megmenteni. A boldogtalan asszony rossz viszonyban él a férjével s azért akart az élet-től megválni. Ugy látszik, a szerencsétlen asszony előbb-utóbb öngyilkossá lesz; mert most már másodszor kísérelte meg az öngyilkosságot.

(Rózsaszínű seregélyek.) Ez a ritka madárfaj a keleten honos; a Kaukaszban, Kis-Ázsiában és Románia, meg Bulgária mezőin él, ahol leginkább a sáskák közé sorakozik. Nagyon elvéve hazánk déli megyéibe (Temes, Torontál, Bács) is elkerülnek keleti hazájukból, de többnyire csak sáskajárásos esztendőkbén. Az idén azonban, úgy látszik még meszebb nyugatra is elterjednek, mert Kéthegy somogy megyei községben a múlt héten lóttek két példányt. A Dunántul még csak nagyon ritkán észlelték e fajt, azért is felhívjuk rá különösen a vadászok figyelmét.

(A házbérkrajcárok ellen.) Kedden este a helybeli kereskedők és iparosok népes értekezletet tartottak a »Pannonia«-kávészalon külön helyiségében. Az értekezlet általános célja az volt, hogy a helybeli kereskedők és iparosok tömörüljenek s ezentúlra minden olyan városi ügyben, mely a közpolgárság, de kivált saját érdekeiket érinti, állást foglaljanak. Az értekezletnek mindjárt volt is egy ilyen speciális tárgya: a házbérkrajcárok ügye, a mire nézve elhatározták, hogy felhívás útján népgyűlésre fogják összehívni a polgárokat, melyen megbeszélnek a házbérkrajcárok ügyét s egy monstre deputációt menesztenek a miniszterhez, kérvén a házbérkrajcár adót öt százalékról két százalékra leszállítani és

vetkezmenyei elé érhető kíváncsisággal néz az egész város közönsége.

— **(Legények a faluban.)** Három berugott legény már megint vért itatott a korcsma padlójával. Keresztes pusztán Csikós János, Csehó Antal és Markos Vince a csárdában összevesztek egymással, miközben az egyik úgy fejbe találta ütni egy székkal Csehó Antalt, hogy menten elborította a vér. Hogy melyik ütött a két legény közül, azt nem tudni, s azért Csehó a felvételét orvosi látélet alapján mindkét cimborája ellen panaszt emelt a bíróságnál.

— **(A kerekalatt.)** Szerdán délelőtt az Ágoston-téren egy arra haladó szekér az ágostontéri iskolából hazafelé igyekező diákgyereknek közül véletlenségből egyet elütött, de a gyereknek szerencsére az ijedtségen kívül más baja nem történt. Ez azonban legkevésbé sem a kocsis érdeme, akit ugyan nem »sebes hajtásért«, hanem azért kellene felelősségre vonni, hogy szekerét gazdátlanul hagyta tovább menni. A könnyen végzetessé válhatott eset ugyanis azalatt történt, míg a kocsis egy boltban szivart vásárolt, mi alatt a lovak gazdátlanul kocogtak tova.

— **(Elkobzott fegyverek.)** Alig mulik el hét anélkül, hogy a járási főszolgabírószághoz egy-két fegyvert vagy rozsdás pisztolyt be ne szállítsanak. Szerdán reggel is két duplacsővű vadászfegyvert hoztak be Pellérdről a hatóság emberei, a melyeket, mint adó alá be nem jelentettek koboztak el. Ezzel most a járási főszolgabírói hivatal fegyvereinek száma harmincra szaporodott.

— **(Andor urfi.)** Andor urfi mindössze 14 éves, de vannak már olyan tapasztalatai a lopás terén, hogy akármelyik rutinizott csibész tiszteletére válnék a tudománya. A szerdai hetipiác alkalmával is kitett magáért Andor urfi, amennyiben az irgalmasok temploma előtt, egy óvatlan pillanatban Maisz Katalin árpádi kofaasszony kosarából egy pár fehér tollu csirkét elkezelt. De vesztére tette, mert a kofaasszony észre vette a dolgot, s lármat csapva üldözőbe vette a »csibészt«, akit sikerült a járóelőknek a siklósi országúton elfogni. Andor urfit — akit teljes néven Barna Andornak hívnak — most a rendőrségi dutyiban ül.

— **(Az egyházmegyéből.)** Kollár József brodjancei plébánost, aki betegsége miatt szabadságolva volt, visszahelyezte a főpásztor plébániájának teendőibe és Dujmovic Zsigmond brodjancei ideiglenes adminisztrátort Valpóra küldte segédlelkésznek.

— **(Duttoli és Gyutali.)** Tegnapelőtt este nagy ribilliót okozott a rendőrségen a belügyminiszternek egy sürgönye, melyben felhívja a rendőrséget, hogy Fiumén át Alexandriából Pécsre érkezik egy *Duttoli* László nevű egyén, kit az alexandriai pestis miatt orvosi megfigyelés céljából azonnali vesztegzar alá kell helyezni. A rendőrség nyomban mozgósított, az esti és éjjeli vonatokat ellenőrizték, de bizony hiába. Tegnap reggel azonban kiderült a tévedés. Ugyanis *Gyutali* László deligyümölcsárús, a ki Jeruzsálemben járt s onnan május 26-án jött haza, felvitte, mint minden nap, ugy ma is, *Ludvigh* Ferenc dr. tisztiorvos bizonyítványát, hogy egészséges. Ekkor jöttek rá, hogy *Duttoli* és *Gyutali* egy személy, csak hogy az olasz bürokrácia *Gyutali* nevét elferdítette s így közölte a belügyminiszteriummal. Érdekes ebben az esetben, hogy *Gyutalira* a pécsi rendőrség által a belügyminiszteri rendelet értelmében alkalmazott orvosi megfigye-

lés határdeje épen ma járt le, tehát két napra, mikor a *Duttolinak* elkeresztelt utasról megjött a sürgönybeli értesítés és *Gyutali* ime ma már kiállta a vesztegzart s teljesen egészségesnek találtatott. A messze földön járt ember különben a pestis miatt külföldi útján elég sok huzavonát élt át. Jeruzsálemből Jaffába, onnan Alexandriába vitték a hajójukat s mikor visszajövet Brindisiben partra akartak szállni, nem engedték meg nekik s Triesztbe, majd Fiuméba hurcolták őket vesztegzárként kirendelt hét nap a hajón, míg végre kiszállhattak Fiumében, honnan aztán kiki haza utazott.

— **(Hamisított harkányi víz.)** Miután a mai világban mindent hamisítanak, ami csak hamisítható, lett légyen az élelem, vagy ékszer, pénz, vagy más egyéb, hát ennélfogva néhány harkányi polgártárs is kieszelte, hogy miként lehet a pécsieket az ő hires fürdővizük hamisításával becsapni. Ugyanis régi idők óta fogva hozzák a harkányi vizet az oda való lakosok városunkba olyan betegeknek, kiknek nincs érkezésük a gyógyvizet a fürdőhelyen használni, de betegségük folytán elkerülhetetlen szükségük van rá. Az ilyen gyógyvizért a fürdő igazgatósága 50 krt fizettet hordónként, melybe mintegy harmadfel akó víz fér bele. Hogy pedig ezen 50 kr fizetés alól kibujjon a harkányi honpolgár, régebben az árokból merte az elfolyó és már használt gyógyvizet, de ezt, mikor rájöttek, eltiltották. Most azonban még nagyobb visszaélést követnek el, amennyiben nem harkányi gyógyvizet, hanem közönséges, felforralt kutvizet hoznak és adnak el hordóját két forintjával a helyben lakó betegeknek. Ezelőtt három nappal volt alkalmunk ilyen visszaélésről személyesen meggyőződni, mely alkalommal a leplezett hamisító utóbb 50 krajcárért is hajlandó lett volna a mesterségesen melegített kutvizét eladni, de persze nem kellett semmi áron. Jól tenné a fürdő igazgatósága, ha a gyógyvizszállítást megbízható emberekre bizná és a vizszállító hordókat minden alkalommal lepecsételné vagy leragasztaná, nehogy a nagyközönség leketlen emberek machinációjának továbbra is ki legyen téve!

— **(Megvadult biciklista.)** Tegnap délelőtt féltizenegy órakor, épen midőn az Úrnap körmenetről a nép hazatért, a Király-utcán egy biciklista vágatott végig kerekével és elütött egy Patacsról Pécsre bejött öregasszonyt. Az elütött asszonynak, szerencsére, nem lett komolyabb baja és még nagyobb szerencsére, a rendőrség a biciklista nevét is megtudta. *Cserei* Antalnak hívják a derék legényt, kit most a rendőrség méltóan megfog bíróságon, hogy máskor vigyázzon magára s ha a megvadulás jeleit érzi, ne üljön biciklire, hanem maradjon otthon.

— **(Hivatalos órák.)** A polgármester rendeletéből máától kezdve a városi közigazgatási kiadó és iktató hivatalokban is délelőtt 8 órától délután 2 óráig tartanak a hivatalos órák. Így hát most ismét egyöntetű a hivatalos órarend a torony alatt az összes hivataloknál, mit az ügyesbajos közönség figyelmébe ajánlunk.

— **(Szenzációs letartóztatás.)** Mult hó 31-iki esti számunkban megírtuk, hogy *Nagy* Ákost a Kadarkuton elhalt felső-őrri *Nagy* Márton durgazdag földbirtokos unokaöccsét a rendőrség a vizsgálóbíró megkeresése folytán letartóztatta. A letartóztatásra az szolgáltatott okot, hogy *Nagy* Ákos, elhunyt nagybátyja hagyatékából, mint annak szóbeli végrendelettel kinevezett végrendeleti végrehajtója, az érdekelt rokonság megkeresése nélkül, nagyobb összegű készpénzt és értékpapírt magához vett. *Nagy* Ákos nevében a vizsgálóbíró a letartóztatást elrendelő végzését *Toldi* Béla dr. nyomban megfélebbezte, a kir. törvényszék azonban, tegnap tartott tanácsülésében, a letartóztatást elrendelő végzést helybenhagyta. Mint értesülünk, a vizsgálóbíró a vizsgálat folytatáskor megejtése végett Kadarkutra utazott.

galóbíró a vizsgálat folytatáskor megejtése végett Kadarkutra utazott.

— **(Félévi szemvizsgálat.)** A trachoma elleni óvintézkedésről szóló belügyminiszteri rendelet értelmében a félévi szemvizsgálatokat most tartják meg az iskolákban. *Tolnai* Vilmos dr. kerületi orvos elsősorban a belvárosi iskolában vizsgálta meg a tanulókat. Trachomás tanuló egy sem találtatott.

— **(Névmagyarosítások.)** Kiskoru *Grünhuth* Elemér és Jenő pécsi születésű ugyanittani lakosok vezetéknévük »Gellért«-re és *Matejka* Károly tolnai igazgató tanító vezetéknévük »Máté«-ra kért átváltoztatása, belügyminiszteri rendelettel, megengedett.

— **(Ünnepi szónokok.)** A pécsi székesegyház felszentelésének évforduló ünnepén f. évi június 18 ikán *Schultz* Károly német-mároki esperes-plébános, a székesegyház templombucsuján pedig, június 29-én szent Péter apostolfejedelemnek, a pécsi egyházmegye védőszentjének ünnepén *Fülöp* György miszlai esperes-plébános, tb. pápai káplán fogja a szentbeszédet — a megyés püspöktől nyert külön megbízatás folytán — tartani.

— **(Talált százask.)** *Veszler* József Danitz-pusztai lakos a napokban az országúton egy kékhasú százask bankót talált, melyet mint becsületes megtaláló beszolgáltatót a pécsi járás főszolgabírói hivatalába. Itt aztán kisütötték, hogy a talált százask nem valódi. Nem holmi »hamisított« bankó, hanem csak az egyik felén százask, a másik felén pedig valami keményítő gyár hirdetése. *Veszler* Józsefet becsületes voltaért megdicsérték, a százask bankót pedig átadták az enyészetnek.

— **(Adomány.)** A pécsi önkéntes tűzoltó-egylet javára *Ráth* Mátás husz forintot adományozott, miért az elnökség ez uton is köszönetet mond.

— **(Bekisért kecske.)** *Peller* Ádám, Vitéz-utca 18 szám alatti lakosnak van egy garázda kecskéje, mely többször megszökött már hazulról és be lett kísérve a majorba, mert sok kárt tett a város faiban. A garázda kecske tegnap is megszökött hazulról s vigan rongálta az indóház-utcaban a fákat, mikor észrevették és bekisérték a városi majorba, honnan a gazdájának csak pénzbüntetés mellett adták ki.

— **(Leégett szénaraktár.)** A *Ráth* Mátás fatelepén a *Reif* Károly által bérelt s kedden este leégett szénaraktárnál az első mentési és oltási munkálatokat — mint meg is írtuk — a vasuti munkások teljesítették. Közülök valami *Szoboda* János nevű munkás szerencsétlenül is járt, mert egy gerenda ráesett és súlyosan megsebesítette. A sebesültet a lakásán ápolják *Ludvigh* Ferenc dr. tiszti orvos rendeletei szerint. Itt említjük meg, hogy a tűz keletkezési ügyében a rendőrség folytatja a vizsgálatot s nem lehetetlen, hogy megállapítsák a tűznek az épület belsejében, gondatlanságból való keletkezését.

— **(Előmunkálati engedély meghosszabbítása.)** A kereskedelemügyi miniszter, Hertelendy Ferenc, lesence-tomaji és Reé Jenő veszprémi lakosoknak, mint a balatonparti vasut érdekeltégi elnökeinek a Győr-veszprém-dombóvári helyi érdekű vasut Veszprém város állomásától Szentkirály-Szabadja, Vörös-Berény, Almádi, Balatonfüred, Aszófő, Akali, Szepezd, Révfülp, Badacsony, Tördemic, Galács, Tapolca községek érintésével, vagy Tördemictől Szigliget és Balaton-Ederics irányában a balaton-szentgyörgy-keszthelyi helyi érdekű vasut Keszthely állomásáig vezetendő gőzmozdonyu, helyi érdekű vasutvonalra, hivatali elődje részéről 1899. évi április hó 26-án kelt rendelettel kiadott előmunkálati engedély érvényét, villamos üzemesetleges alkalmazásának alapul vételével eszközöndő tervezés megengedése mellett a lejárattól számítandó további egy év tartamára meghosszabbította.

— **(Iskolaszéki ülés.)** Pécs városi községi iskolaszéke 2-án délután 3 órakor ülést tartott Majorossy Imre polgármester elnöke alatt. Az ülésen résztvettek: *Tróber Aladár dr., Schneider István, Bolgár Kálmán, Maletter Rezső, Graumann János, Kelemen Mihály, Hartl József, Magenheim József, Rozsits Sándor, Mihálovics Antal, Szieberth Nándor, Vaszary Gyula, Cirer Elek dr., Perls Ármin dr., Incédy Dénes, J. Engel József, Ott Márton, Tiefenbacher Nándor és Tichy Ferenc dr.* Az ülésen a felügyelő igazgató bejelentette az évzáró vizsgálatok sorrendjét, melyet ki fognak nyomtatni és a vizsgákra kiküldött tagoknak megküldenek. Az izr. iskolaszék értesítését az izr. népiskola vizsgálati sorrendjéről tudomásul vette az ülés s többeket felkért a tagok közül a vizsgákön való megjelenésre. Elhatározták a bányatelepi iskolák vizsgálati sorrendjét s 160 frtot engedélyeztek jutalomkönyvekre, mely összegből 130 frt a népiskolákra, 20 frt a polgári leányiskolákra és 10 a zeneiskolára esik. Az évvégi Értesítőknök 3600 példányban a régi feltételek mellett, *Tuizs József* könyvnyomdájában előállítását megrendelték, valamint 1000 drb. bizonyítvány blakkettára készítését is. A kultuszminiszter átiratát, hogy a magán jellegű polgári fiúiskolát nem segíyezheti, hanem felhívja a várost községi polgári fiúiskola szervezésére: az ülés kiadta véleményes jelentés végett *Schneider István* felügyelő-igazgatónak. *Haksch Emilia* és *Gonda Mária* tanítónőknök 100 frtos korpótlék, *Platz Anna* tanítónőnek és *Löhr Vilmos* zenetanítónak 50 frtos korpótlék utalványoztatott. Az iskolák részére 190 köpöladának 115 frterét beszerzése elhatározottat. *Szellmann Győző*, elhunyt felsővármház utcai iskolai igazgató özvegyének megengedetett, hogy az iskolaépületben birt lakásban — lakóér-átalánya ellenében — megmaradhat. *Sirisaka* Andor belvárosi tanítónak — betegsége miatt — négyheti szabadságát a jövő tanév elejéig meghosszabbította az iskolaszék. *Hauck Mari* ovónőnek négyheti szabadságidő adatott s helyettesül *Scheyer Franciska* ovónő alkalmaztatása helybenhagyatott.

Az ülés fontos tárgya volt a szigetkülvárosi iskola ujjaépítése és kibővítése. Ez hosszás vitát keltett, csaknem minden bizottsági tag hozzászólt s végre elhatározták a következőket: A tanítást a jövő tanévben már nem lehet az iskolában folytatni; tehát az iskola áthelyeztetik a Rudolfinumba, melyet a kórháztól elzárnak. A Rudolfinum árva növendékei átmennek a Mathessa-intézetbe, honnan a nőegyleti népkönyha kihelyezése végett meg fog történni az intézkedés. A Mathessa-beli ovodának pedig ha alkalmas helyet nem találának, a jövő tanév 10 hónapjára az ovoda egyelőre beszünttetik. Maga az építkezés úgy foganatosítandó, hogy az épület ez év végéig tető alá kerüljön s ezért a kisajátítási eljárás, melyet a két szomszédos ház megvétele miatt bírói utra kellett vinni, sürgösen keresztülviendő. Az iskola tervrajzának és költségvetésének részletes tárgyalása végett legközelebb új ülés lesz. Ezzel a mai ülés öt órakor véget ért.

— **(A bosnyák korcsma titka.)** Három éve történt, hogy a boszniai Poca községben a kantinos háza leégett. A romok közt egy nő megszenedett holttestét találták meg, a kantinos nyomtalanul eltűnt. A vizsgálat során kiderítették, hogy a házat felgyújtották, a kantinos rablógyilkosság áldozata lett s a holttestét elrejtették a gyilkosok. Az öszszegétt leány *Póczek Anna* zala-apáti születésű, magyar pincérleány volt. A gyanu több bosnyák katonát ért, a kiket hosszú ideig vallattak, de eredmény nélkül. Most azután titkos rendőrök érkeztek a zalamegyei Esztergály községbe s letartóztatták az egyik leggazdagabb polgár fiát, aki a gyilkosság idején lenn szolgált Boszniában. Valami módon napvilágra került ugyanis, hogy az ő vezetése mellett több zalai katona rabolta ki a kantinost s a

holttestét a Drávába lökte. A gyanu még több zalai és somogyi fiura irányul, a kik annak idején szintén lent szolgáltak Boszniában. A letartóztatott legényt már a nagykanizsai törvénytörvényszékhez szállították.

— **(A sorozás eredménye Mohácson.)** Szombaton fejezték be a mohácsi sorozó járásban az ujoncozást. Fölhivtak mind a három korosztályból összesen 894 hadköteles ifjút. Ezekből besoroztak összesen 373-at, visszahelyeztek 249-et, fegyverképtelennek nyilvánítottak 91-et s mindenkorra alkalmatlannak 10-et, tévesen volt fölveve 13, fölvizsgálatra küldtek 4-et, katonai kórházba 25-öt, távol volt engedélylyel és engedély nélkül összesen 129.

— **(Csecsemő hullája a pincében.)** *Leidekker* Magdolna, fazekasbodai leányzó, szombaton bejött Pécsre és itt szolgálatba állt. Hétfőn reggel aztán az történt vele, hogy a mikor lement a pincébe, ott szülési fájdalmak lepték meg s egy fiúszült. A házbéliek észrevették a pincében sokáig való lemaradását; lementek érte s ott találták, a mint ijedten elakarta rejteni a megszült fiúnak hulláját. A rendőrségtől *Tolnai Vilmos* dr. tisztiorvos kiment a helyszínére s mint-hogy a vizsgálat nem tudta megállapítani, hogy a gyermek holtan jött-e a világra, vagy a leány fojtotta meg, az esetről jelentést tettek a törvénytörvényszéknél, hol a vizsgálatot az ügyben megindították.

— **(Rigó Jancsi levele.)** *Chimay* hercegné kedvese, aki most Kairóban tartózkodik, a feleségének *Barca* Mariskának, Kaposvárra levelet írt. Ez a levél nemcsak azért érdekes, mert rettenetes magyarsággal és helyesirással íródott meg, de azért is, mert Rigó Jancsi az ő hercegnőjét egyszerű »szerencsének« tartja, akit nem akar kiengedni a kezéből. A levél különben a maga eredetiségében a következő: *Kajro, 99* be május 4.-dik. Kedves Mariskám! Bár hogyha mostanában nagyon ritgán halasz is hirt felülem és bár-hogyha nem is tunnád mere járok tovább mégis tudatlak, hogy jól egészségben *Kajróban* vagyok itt a záfrikában. és minthogy közeledik az tárgyulásunk mellen én nem mögyök le *Kapusban* tudatlak hogy légy szüves egyezkögy bele hogy én adok neköd hónapenkén 100z forintot tiz esztendőeg ha te mög lemond mindön jusodról és hogy belefelezöl az válásunkba bárhogyan nagyon szánlak sajnállok minthogy hozzája vagy azér nyölve az szivemhel és én mindétig emlékezők terejét. mögvallva a zigazat. de hát tunni való hogy a zembörnek nem szabad kiengenyi szöröncsétjéi kezibül, amiát beláthatsz. Én nagyon sajnállok és kérleg légy szüves mit kértem továbbá apádnok megmonhatot ugyis jábo harakszig rám a törvin se tóhet ellenömbé. Hiv a siring cím Mr. Jean Rigo Generalpostelrestante.

— **(A rendőrség halottja.)** A pécsi rendőrségnek már ismét halottja van. Vasárnap éjjel halt meg 75 éves korában *Klutschka György* II. osztályú rendőr, *Oberhammer* Antal rendőrkapitány ajtonállója. *Klutschka György* 1868-ban került a városhoz, melynek azóta folyton szolgálatában állt. Az elhunyt rendőrt felesége és öt gyermeke siratja, kik közül a legfiatalabb *nyolc* éves. Az elhunyt temetése kedden délután 4 órakor volt.

— **(Az iskolaszéki elnök ur.)** Ugyancsak furfangos módon font be egy jóhízemű tanítót egy ismeretlen ur, a ki mindenütt, mint a tanítók protektora mutatta be magát. A napokban *Lasányi János* kátolyi tanítóhoz beállított egy idősebb koru német ember s átadva neki a bozsoki plébánosnak és hibeinek üdvözlétét, fölhivta ezek nevében, hogy jőjjön el Bozsokra tanítónak. A kátolyi tanító nagyon csodálkozott tehát a szives meghíváson, de természetesen nagyon megörült a szerencsének, mivel Bozsok jobb állomás, mint Kátoly. A német megígérte, hogy maga jön el kocsin Kátolyra a tanítóért, mert

ő az iskolaszéki elnök s magával hoz ajándé- kul két pint szilvóriumot és félakó óbort. Ezután elmondta, hogy Berkesdre megy, a hol ökrököt vett s mert áldomást kell fizetnie, pénz pedig nincs nála, ötven forintot kért a tanítótól kölcsön. *Lasányi* gyanakodni kezdett s azzal a kifogással, hogy nincsen pénze, megtagadta a kölcsönt. A német erre eltávozott azzal a megjegyzéssel, hogy nem tesz semmit, délre visszajön Berkesdről ebédre. De nem jött vissza. E helyett *Püspök-Szenterzsébetre* ment s az ottani tanítót szerencsételtette látogatásával, a kit *Véméndre* hívott meg tanító- nak. A meghívott rendkívül megörült a ki- tüntetésnek, sört hozatott a németnek, este jó vacsorával s kitünő borral traktálta, sőt még éjszakára is ott tartotta. Reggel a vendég derekasan befalatozott s megígérte a tanítónak, hogy kocsit küld érte *Véméndről*. *Bucsuzás* előtt aztán elmondta a hagyományos mesét, hogy ökrököt vásárolt s mert épen egy ötvenes hiányzik a marhák árából, ezt a summát köl- csön kérte a tanítótól. A szent-erzsébeti ta- nitó már nem volt oly óvatos, mint kátolyi kollegája, készséggel átadta az 50 forintot, a mit pedig maga is ugy kért hirtelenében köl- csön a korcsmárostól, abban a boldog hiszem- ben, hogy az iskolaszéki elnök ur örökös jó- indulatával együtt így a szép jövedelmű *véméndi* tanítói állást is megszerezte. Az iskolaszéki elnök ur erre távozott és nem is lehet azóta feltalálni, pedig a csendőrök is nagyon érdek- lődnek iránta.

— **(Kanyaró.)** Bölskén a kanyaró nagy mérven fellépett; két hét óta dühöng s legalább is 200 gyermek szenved benne; eddig öten meg is haltak. A r. hath. iskolá- nak növendékei közül több mint fele kanyaró- ban fekszik. A szülők ellen érthetetlen a ha- tóság közömbössége, ki még eddig mit sem tett a ragályos betegség megtorlására, noha két hete folyton megy a jelentés. Csak egye- dül *Dr. Stern Adolf* községi orvos fáradhatat- lan buzgalmának köszönhető, hogy a halan- dóság a község reményvirágai közt a legala- csonyabb fokra redukáltatik.

— **(Öngyilkossági kísérlet.)** *Ohn Jánosné* szül. *Parrag Erzsébet* *Szegzárdon* atyja házánál felakasztotta magát. Tettét azonban még idejében észrevették s így életét is siker- ült megmenteni. A boldogtalan asszony rossz viszonyban él a férjével s azért akart az élet- től megválni. Ugy látszik, a szerencsétlen asz- szony előbb-utóbb öngyilkossá lesz; mert most már másodsor kísérlete meg az öngyikos- ságot.

— **(Rózsaszínű seregélyek.)** Ez a ritka madárfaj a keleten honos; a Kauka- zusban, Kis-Ázsiában és Románia, meg Bul- gária mezőin él, ahol leginkább a sáskák közé sorakozik. Nagyon elvétve hazánk déli me- gyéibe (Temes, Torontál, Bács) is elkerülnek keleti hazájukból, de többnyire csak sáska- járásos esztendőknökben. Az idén azonban, ugy látszik még meszebb nyugatra is elterjednek, mert *Kéthegy* somogy megyei községben a múlt héten lőttek két példányt. A Dunántul még csak nagyon ritkán észlelték e fajt, azért is felhívjuk rá különösen a vadászok figyelmét.

— **(A házbérkrajcárok ellen.)** Kedden este a helybeli kereskedők és iparosok népes értekezletet tartottak a »Pannonia«- kávéház külön helyiségében. Az értekezlet ál- talános célja az volt, hogy a helybeli keres- kedők és iparosok tömörüljenek s ezentúlra minden olyan városi ügyben, mely a közpol- gárság, de kivált saját érdekeiket érinti, állást foglaljanak. Az értekezletnek mindjárt volt is egy ilyen speciális tárgya: a házbérkrajcárok ügye, a mire nézve elhatározták, hogy felhívás útján népgyűlésre fogják összehívni a polgáro- kat, melyen megbeszélják a házbérkrajcárok ügyét s egy monstre deputációt menesztenek a miniszterhez, kérvén a házbérkrajcár adót öt százalékról két százalékra leszállítani és

kimondani, hogy üzlethelyiségek után nem, csakis lakások után szedhető ezen leszállított adó is.

— (A megtértek.) Országszerte kínos feltűnést keltett a tolnai német katolikuskok ama hazafiatlan tette, hogy ez év nagy-pénteken a templomból kimentek csak azért, mert Fekete Agoston plébános intézkedése folytán a káplán magyarul akart prédikálni. A tolnai németek, ugylátszik azonban, megbánták a tettüket és most elmentek a plébánoshoz, bocsánatot kértek tőle s rendszeren eljárnak a magyar prédikációkra a templomba, melyet ok nélkül oly nagy botrány színhelyévé tettek nagy-pénteken.

— (Megvert ember.) *Deininger* János ilocsikai lakos, hazafelé ballagott a magyarbolyi vasuti töltésen egyik közelmúlt esős napon. Utközben találkozott *Jelics* Mátia nevű régi haragosával, ki most alkalmasnak találta az időt és helyet boszuja kielégítésére és egy vaslapáttal támadt rá *Deininger*-re, kit aztán véresre vert. A megvert ember feljelentette az esetet a járásbiróságnál, a hol most folyik a vizsgálat *Jelics* Matia ellenében.

— (Elkötött ló.) *Jónás* Gyula mágocsi lakos még ez év elején panaszt emelt a hatóságnál, hogy lovát valami ismeretlen tettes éjnek idején az istállóból elkötötte s azóta a lónak nyoma veszett. Most azonban nyomára akadtak az elveszett lónak, melyet egyik szt.-lászlópusztai gazdálkodó házában találtak meg, ki azt vallja, hogy a lovat a siklói vásárban vette egy cigány lókupectól, amit különben a ló járlat levelével is igazol. Most újlag megindították a nyomozást az eladó cigány ellen, mert valószínű, hogy annak része van az elkötésben.

— (Pótvásár.) A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a Somogyvármegye területéhez tartozó Szill községben a f. évi május hó 10-ére esett, de elmaradt országos vásár helyett f. évi június hó 13-án pótvásár tartassék.

— (Megdobált csendőrőrs.) A szederkényi országuton vakmerő és okatlan merényletre vetemedett két falusi legény, *Erb* Miklós és *Lang* Edmund. Ugyanis az uton rejtekhelyükről követ dobálták meg a portyázó németbolyi csendőrőrsöt és egy követ *Wirth* Károly őrsvezetőt a jobb karján meg is sebesítették. Erbet a merénylet után csakhamar ellopták, de *Lang* megszökött. A pécsváradi járásbiróság folytatja most a merénylet ügyében a további vizsgálatot.

— (Népgyűlés.) A budapesti lapokban olvassuk a következő hírt: »Pécsről írja tudósítónk, hogy az ottani függetlenségi párti polgárok s a szocialisták június 18-án tüntető körmenettel egybekötött népgyűlést rendeznek szintén az önálló vámterület s az általános szavazati jog mellett. A rendezőség a gyűlés szónokául *Ugron* Gábort kérte fel, ki azonban még eddig nem nyilatkozott, hogy elmegy-e. Hát ebből a Pécsről küldött tudósításból csak az a tény, hogy a helybeli szocialisták pártlapjuk útján mozgalmat indítottak meg egy tüntető körmenet és népgyűlés tartására, de ilyen mozgalom a helybeli függetlenségi pártban meg nem indult s így *Ugron*t se kérte fel senki, hogy a népgyűlésen vegyen részt.

— (Elszökött inasgyerekek.) Az iparos inasok körében legújában nagy kiterjedtségnek örvend a *Robinson*-féle elkalandozási hajlam s bár sohasem érnek a »Senki« szigetére, hanem rendszeren rövid idő alatt a rendőrség nem éppen regényes elbánása alá kerülnek, mégis szaporodik napról-napra a szökött inasok száma. Mint egy hivatalos átirat jelzi, *Blaustein* Jakab eszéki cipész *Tománovits* Vászó nevű belyei illetőségű inasa hétfőn elveszett a gazdája házából. Miután sem Eszéken, sem szülői házában — ahol keresték — nem találták, most köröztetik a suszterinást, ki — dicséretére legyen mondva — semmi olyat el nem követett, mi a szökésre indíthatta volna, s így valószínű, hogy kalandozási hajlam kergette világá.

— (Megvert hegyőr.) A kiskozári szőlők között történt a napokban, hogy *Mészáros* Imre hegyőr a »Vámos«-féle szőlőben egy embert látott járkalni, mi neki feltűnt s így az ember szándékát megtudandó, bement ő is a szőlőbe, ahol az idegent kérdőre vonta. Az azonban nem tudott felvilágosítást adni, mire a hegyőr megfogta. A következő pillanatban azonban kénytelen volt azt elereszteni, mert az idegen egy szőlőkaróval úgy a kezére ütött *Mészáros*-nak, hogy a keze menten feldagadt s aztán futásnak eredt. A semmi esetre sem jószándékú embert most keresik.

— (Sok a pénzem!) Ritka ember az a mai szűkölködő világban, aki azt merné állítani, hogy sok a pénze s ne panaszkodnék a megélhetés nehézségeire. A napokban azonban akadt egy ilyen ember, aki utca hosszant kiabálta, hogy neki sok pénze van. *Mágo*cson történt, hogy *Szerencs* Imre odaváló gazdálkodó *János* nevű fia kavicsokat szórva, sietett végig a nagy utcán s mikor megkérdezték, hogy mit csinál, dicsekedve mondta:

— Sok a pénzem. Azt szórom!

Persze mindjárt látták, hogy a szegény legénynek a koponyájában van a hiba s valahogy haza édesgették a szülei lakására, ahol most őrzik.

— (A sirok tolvajai.) Ugy látszik, akár állandósíthatnánk is ezt az ujságcímet, mert alig mulik el nap, hogy ne történnék egy-egy viráglopás a temetőben. Pedig ezek a lelketlen tettesek, kik a sirokat meglopják, megérdemlik, hogy pellengérré állíttassanak, annál is inkább, mivel holmi viráglopásért édeskevés büntetéssel sújtja őket a törvény. Kedden reggel *Nagy* Katalin és *Szentgyörgyvári* Erzsébet napszámosasszonyokat fogta rajta a temetőcsősz, a mint a budaikülvárosi temetőben a sirokról virágot loptak. Bekísérte őket a városházára, hol lecsukták őket, neveiket pedig beirták abba a fekete könyvbe, melyet május elseje óta vezetnek a rendőrbiztosi hivatalban s már is tizenkilenc sirtolvaj neve van belejegyezve. Ő velük épen huszonegyen vannak most már.

— (Pécsi űn Indiában.) Érdekes levél érkezett a napokban Keletindiából ifj. *Podluzsányi* Attila pécsi fiutól, a ki a tavasszal utazott ki s most *Mirzapore*-ban van, nagybátyjának, *Telléry* A. ottani gyáros és nagykereskedőnek szőnyeggyárában alkalmazva. Elmondja levelében az ifjú *Podluzsányi*, hogy tengeri utazása 16 napig tartott, mely alatt három helyen kötöttek ki: *Port-Said*-ban, *Szue*-ben és *Aden*-ben. Indiai földre *Bombay*-ban lépett, hol 8 napot töltött, dacára annak, hogy akkortájt a benszülöttek városrészében javában dühöngött a pestis s naponta 250-280 áldozatot szedett. *Bombay*-ból *Agrá*-ba ment s megtekintette *Dsihan sah* és nejeének mauzoleumát,

melyen 20000 munkás 22 évig dolgozott. Innét *Delhibe*, a régi hindu fővárosba vitte az utja a vállalkozó ifjut, hol 15 napot töltött s elragadtatással ír a pompás hindu műemlékekről. Április elején ért rendeltetése helyére, *Mirzapore*-ba, mely a *Gangesz* folyó partján fekszik s 84.000 lakossal bir, a kik nagyobb részt hinduk. Érdekesen írja le az indiai szőnyeggyártást, melyet *Telléry* telepén látott. A hinduk kézímunkája az egész. A szőnyeg alapját képező spárta oly nagyságu területen ki van feszítve, a minő nagyra a szőnyeg készül s abba szövik a csudálatos arabeszkéket az élénk színű indiai fonalakkal. A hindu munkás ott ül a szövőszék mellett reggel 6-tól esti 6-ig s dolgozik fáradhatatlanul hallatlan csekély béréért. Különben az élelme is az ilyen munkásnak nevésegesen kevésbe kerül, mert ha már jól eszik, naponta nem költ élelmi cikkekre többet, mint a mennyi a mi pénzünkben 3 krt tesz ki. A hinduk között még mindig forgalomban van a kagylópénz (kauri-csiga), de már annyira alá szállott az értéke, hogy 18 kis kagylóért csak egy skatulya gyufát lehet kapni. *Podluzsányi* a *mirzaporei* polgármesternél is tisztelgett s leírja, hogy a hindu polgármester egy üres szobában fogadta, csak az egyik sarokba volt szőnyeg leterítve, melyen a házigazda pipázgatva ült. A vendégeknek indus édességekkel kedveskedtek, de ezeknek — a level szerint — mindig fagygyu utóízét lehet érezni. Közben a polgármester bételt rágott, mielő olyan vörös lett a foga, szája, mintba vért szűrte volna. Ezt látva, földünk mégis csak inkább megmaradt a fagygyus édességek mellett s nem is gondolt rá, hogy tapasztalatait a bétel rágással is gyarapítsa.

— (A nemzeti kaszinó estélya.) A pécsi »Nemzeti Kaszinó« szombaton este saját helyiségeiben tagjai számára szépen sikerült estélyt rendezett, melyet azonban a hűvös est miatt nem lehetett — mint az tervezve volt — a kaszinó verandáján megtartani, ami azonban legkevésbé sem csökkentette a megjelent vendégek jókedvét. A Nemzeti Kaszinó a szombaton tartott estélyével megnyitotta szokásos évi tavaszi táncestélyeinek sorozatát s ez alkalommal, öt egymást követő szombat estére bocsájtotta ki a meghívókat. A színházban megtartott »*Koldus* diak« előadása után zsufozásig megtelt a kaszinó terme városunk előkelőségeivel, kik kevéssel 11 óra előtt ültek vacsorához, melynek végeztével *Rác* Gusztó zenekarának hangjai mellett a megjelent fiataliság táncra perdült.

— (Halálozás.) *Dévényi* Béla, közgazgatási birósági s.-tiszt Budapesten életének 40-ik évében a lipótmezei tébolydában meghalt. Az elhunyt atyja *Dévényi* Iván pécsvárosi pénztáros volt s fia is itt volt először hivatalban a városi rendőrkapitányságnál. Temetése 28-ikán délután történt meg. Gyászolják: felesége szül. *Kratochvill* Mária, egy leánya, három fia, özvegy édesanyja, anyósa és fivére, *Dévényi* Jenő, cs. és kir. alhadbiztos.

— (Az iparosebékeltető bizottság választása.) A pécsi ipartestület bejelentett tagjai 28-ikán délelőtt 10 órakor *Vaszary* Gyula főkapitány elnöklete alatt a városháza közgyűlési termében ülést tartottak, melynek tárgya a békeltető bizottság huszonegy tagjának megválasztása volt. Az ülésen megjelentek az ipartestület részéről *Dobszay* István ipartestületi jegyző és *Drazenovich* Jenő rendőrfogalmazó, mint hatósági kiküldött. *Vaszary* Gyula elnök az ülést megnyitván, a megjelentek közül három szavazatszedő tagot küldött ki, miután kezdetét vette a választás, melynek eredményeként: *Szabó* János kéményseprő, *Szekeres* József, *Nagy* József köművesek, *Balatonyi* István ács, *Istókóvics* János, *Oberhuber* János cipészek, *Vörös* János, *Schmidt* Gyula asztalosok, *Heil* József, *Bakkelmayer* János szabók, *Molnár* József, *Arnold* János lakatosok, *Hessz* Ádám borbély, *Hladim* János sütő, *Grömer* Gyula kádár, *Fidler* Mihály, *Balázs* Lajos kovácsok, *Schneider* Ödön mészár-

ros. Juhász József cserepes, Schmidt József szijgyártó, Wieder György szobafestő, Saághy Antal bogár, Horváth István fényező, Karch János bádigos választattak meg a bizottság tagjaul. A választás délutáni 4 órakor ért véget.

— **(Bankóprés Hobolban.)** Az elmúlt napokban egy elegánsan öltözött ur-ember állított be Hobol község egyik jómódu polgárához, kinek bankócsináló masinát ajánlott megvételre. Elő is vett egy kis készüléket, melylyel a játékpénzeket csinálják és ezen megmutatta, hogy kell a ropogós százásokat készíteni. Megtetszett az atyafinak a pénzszerezés e könnyű módja és csakhamar megalkudtak 500 forintban. De miután a polgárnak annyi pénze készletben nem volt, megállapodtak, hogy az ördögös masinát Pécssett egy megjelölt ház ablakán fogják kiadni, a meghatározott 500 forint ellenében. A hoboli ember be is jött Pécsre, a megjelölt ház ablakán kopogott, mire az eladó ügynök megjelent és az ötszáz forint átvétele után kiszolgáltatta a gépet jól becsomagolva. Azt az egyet azonban kikötötte, hogy hazáig nem szabad a csomagot fölbontani. Megérkezett Hobolba az öreg és fiával együtt kimentek a szállóba százásokat fabrikálni. A kapott papírszeleteket berakták a gépbe és hajtani kezdték, de elszörnyedve látták, hogy a remélt bankók helyett őrlött papírt nyertek eredményül, ami nem csoda, mert bankóprés helyett mákdaráló készüléket kaptak, kerek öt darab igazi százásért. Hire ment e furcsa históriának a faluban és most az illetékes hatóság vette kezébe az ügy vizsgálatát.

— **(Fokról-fokra.)** Szánalmasan kopott história. Az új benne csak az, hogy hősnője a morgue asztala helyett az örültek házában végzi. Békefi Karolin a nyolcvanas években tűnt fel először a fővárosban pazar eleganciája, rendkívüli szépsége és példátlan feslettsége által. Mint a hírhedt D'Equilly Viktor gróf kedvese, bejárta később Páris, Nizsát, Londont. Hosszu hanyatott élet vissza vetette Budapestre, de már ekkor csak rom volt. Romja az egykor ünnepelelt demimonde-nak. Tovább sülyedt most már, egészen le a sárba. Az egykor gyémántokkal ékített, puha kezek lopásra vetemedtek. Békefi Karolin a gyűjtőfogházba jutott. Onnan vitték el 28-án reggel kényszerzubbonyban a lipótmezei szomorú házába. Szombaton szabadult volna ki a fogházból, de mikor kinyitották cellája ajtaját, dühöngő örütség tört ki rajta. Talán a rég várt szabadulás első boldog pillanata zavarta meg, vagy pedig a jövőnek sötét, vigasztalan képe. Ki tudná azt megmondani?

— **(Adomány a népkönyháának.)** A kath. kör május 14-én rendezett hangversenye tiszta jövedelmének felét, azaz 80 forintot a rendezőség a jótékony nőegylet vezetése alatt álló népkönyha részére az elnökségnek átadta. A nagylelkű adományért a nőegylet elnöksége halás köszönetet mond.

— **(Névváltoztatások statisztikája.)** A belügyminiszter valamennyi törvényhatóságnak megküldötte az 1898. év II. felében engedélyezett névváltoztatásokról szóló kimutatást. A kimutatás szerint a belügyminiszter az említett időszakban összesen 3 961 folyamodónak engedte meg a névváltoztatását, mely eredmény az 1897. év ugyanazon időszakában engedélyezett névváltoztatással szemben 2.876 esettel, az 1898. év I. felében engedélyezett névváltoztatásával szemben pedig 1.200 esettel kedvezőbb. Összeadva a két félév eredményét, az 1898. évben összesen 6.722 folyamodónak engedtetett meg a névváltoztatás. A 6.722 folyamodó közt — életkort és foglalkozást tekintve — volt: vasuti alkalmazott 3.382, kisköri 1216, posta- és távirtdai alkalmazott 305, állami alkalmazott 199, tanár és tanító 139, vármegyei, városi és községi alkalmazott 103, csendőr 101, önálló kereskedő

99, orvos 58, magánhivatalnok 56, iparos segéd 50, tanuló 48, kereskedősegéd 49, mérnök 35, önálló iparos 33, katona 32. — Válaszra nézve a róm. kath. voltak többségben. A 6.722 folyamodó közt ugyanis volt: róm. kath. 3 297, izraelita 2.379, ág. hitv. ev. 406, gör. kath. 303, ev. ref. 198, gör. kel. 107.

— **(Kutba esett.)** Luj József maissi lakosnak Antal nevű 4 éves fia, több hasonlókoru pajtásával pünkösdi vasárnapján délután egy lakatlan ház udvarán játszott és a nyitott kút kávjára kapaszkodva köveket dobott a vízbe. Egyszerre elvesztette az egyensúlyt és beleesett a kutba. Szülei már csak a gyermek holttestét húzták ki a kutból.

— **(Elhunyt tanító.)** Zindl József sztárai tanító, 42 éves korában a napokban Sellyén meghalt. Az elhunyt tanító ezelőtt dárdai, majd virágosi tanító volt s a magyarosítás terén nem csekély érdemeket szerzett. Dacára annak, hogy anyanyelve nem volt magyar, annyira vitte, hogy több ízben fölttes hatóságaitól erkölcsi és anyagi elismerésben részesült, a magyarosítás terén kifejtett buzgalmas működéséért. Zindl József temetése 30-án délután 4 órakor ment végbe Sellyén, a község nagy részvéte mellett.

— **(Erzsébet-liget.)** Boldogult emlékü Erzsébet királynénk emlékét a tolnamegyei Szántó község derék előjárósága úgy örököltette meg, hogy a község legszebb helyén Erzsébet-ligetet létesített, mely pompás üdülő helye lesz a község lakosainak.

— **(Orvvadászok.)** A bellyei uradalomhoz tartozó buziglicai erdő öre az általa jól ismert Kollár Vinkó dályoki lakost és három ismeretlen társát a nevezett erdőben orvvadászaton érte. Az ismeretlen orvvadászok egyike rálőtt az erdőőrre. A lövés szerencsére nem talált ugyan, de az orvvadászok a lövés által mégis annyit értek el, hogy elmenekülhettek. Az erdőőr az esetet feljelentette; minek folytán a főherceglaki csendőrség az ismert Kollár Vinkót a mohácsi kir. járásbíróhoz kísérte, mely azonban mellőzte a letartóztatást.

— **(Kórházi kitiltások.)** Ismét kitiltottak két nőt a magyarországi kórházakból, kik abból éltek, hogy városról-városra járva a különböző kórházakban magukat fölvetették és ingyen élelmeztek. Az országos egészségügyi hatóság ujabban leirt a városhoz, hogy Schumann Péterné 23 éves és Cselkó Jánosné 56 éves szülész, a magyarországi közkórházakból örök időre kitiltattak.

— **(Öngyilkos gyolcsostót.)** Od-ringer Celesztin, bonyhádi gyolcsostót, életuntárságból a napokban felakasztotta magát s mire tettét észrevették, már meghalt.

— **(Veszedelmes tréfa.)** Kovács Juli, alsókotyolai leányt, nevelőanyja Babos Imréné valami üzenettel elküldötte Paksra Bodri Jánoshoz. Ez utóbbi nem volt otthon, hanem helyette szolgálégye, Hosnyánszky János fogadta a leányt. Beszélgetés közben Hosnyánszky levett a falról egy töltött fegyvert és elkezdett vele tréfálkozni. Veletlenül a fegyver elsült és a leány jobb karját összezúzta, akit most a kórházban ápolnak. Hosnyánszky azóta eltűnt és most keresik mindenfelé.

— **(A választó polgárok összehívása.)** A város központi választmánya 31-én délután öt órakor fejezte be a jövő évi képviselőválasztók névlajstromjának egybeállítását.

Az egybeállítás május 15-dike óta folyt s naponként 3-tól 5 óráig ülésezett a választmány Egrý József elnöklete és Tróber Aladár dr. főjegyző előadása mellett a városháza közgyűlési termében, hogy a lajstromok kiigazítását teljesítse.

— **(Tanulók kirándulása.)** Főgimnáziumunk június hó 8-án kirándulást rendez Mohácsra, történelmünk egyik legnevezetesebb és következményeiben leggyászosabb eseményének színhelyére. Az ilyen nagy multu helyek megtekintése kétségkívül a legalkalmasabb eszköz a hazafias érzelmek öntudatos nevelésére és ápolására. A közvetlen szemlélet elevenebben idézi fel a letűnt idők nagy alakjait, tisztább ragyogásban mutatja a nemzeti génusz glóriáját s lobogóbb lánggra szítja az ifju lelkesedés tiszteletet követelő tüzeit. A mult mohos szikláit közt szent meghatottsággal mereng a játszi képzelet s az emlékek üde illatától újra éled a fáradt lélek. — Mint értesülünk, eddig már száznál többen jelentkeztek erre a rendkívül érdekesnek ígérkező tanulmány-utrá, a mely alkalomból — legalább úgy beszélnek — a szülők közül is többen ki akarnak rándulni Mohácsra.

— **(A borhamisítások haszna.)** Minden rossznak van valami jó oldala. »Ki tudja, mire jó?» szokta rámondani a nép a maga egyszerű okoskodásával a legnagyobb bajra is. Nos hát a borhamisításoknak is meg volt a maguk haszna. Legalább Szegzárdon, a hol — mint onnan írják — a tél óta kirótt borhamisítási büntetések épen tizenötezer forintot jövedelmeztek a községi szegényalap javára. Hogy Pécssett mennyi volt ez idő alatt e téren a szegényalap jövedelme, érdekes lenne tudni; de a torony alatt féltve rejtegetnek és rejtegettek mindent, a mi a borhamisításokra vonatkozott s ott bizony nem dicsekszik senki, hogy mennyit jövedelmeztek a hamis borok a szegényalapról?

— **(Elhagyott gyermekek gondozása.)** A hivatalos lap keddi száma közli a belügyminiszter rendeletét a lelelencintézetek felett, valamint az országos betegápolási alap terhére ápolott gyermekek felett gyakorlandó állami felügyeletre és a hatóságilag elhagyottnak nyilvánított hét éven aluli gyermekek gondozására nézve. A lelelenc és elhagyott gyermekek ápolása tudvalevőleg az 1898: XXI. t. c. értelmében ezentúl az országos betegápolási alapot terheli. A miniszternek a közigazgatási hatóságokhoz intézett e rendelete utasításokat tartalmaz arra nézve, hogy kit tekintsenek lelelencnek, kit nyilvánítsanak elhagyottnak és mint bánjanak ezekkel a gyermekekkel. A betegápolási alapot terhelő ápolási díjakat mindenkori a helyi viszonyok figyelembevételével a belügyminiszter állapítja meg. Reményét fejezi ki a miniszter e rendeletében, hogy az állam nemsokára az ellátásra szorult gyermekek számára menedékházakat fog építeni az ország különböző részeiben; de addig is igénybe veszi a társadalmi uton idáig is ezen célért küzdő s a belügyminiszter felügyelete alatt álló intézeteknek, u. m. az Országos Fehérkereszt-Egyesületnek és fiókainak, a Budapesti Első Gyermekekmenhely-Egyesületnek és telepeinek, valamint az ezentúl alakuló ily intézetek működését. A külföldön elhagyott magyar honos szülőktől származó hét éven aluli gyermekek ugyanazon elbírálás alá esnek, mint a beltöldek. A belügyminiszternek ily esetben haldéktalanul jelentés teendő.

— **(Három asszony gyilkosa.)** A bécsi rendőrség most egy Kost Bertalan nevű egyén után kutat, a kit az a szörnyű gyanu

terhel, hogy három asszonyt, a kiket rövid idő alatt vett nőül, megölt és kifosztott. Az eset élénken emlékeztet a leánygyilkos Schenk Hugó esetére. A rendőrség figyelmét egy Szvobodáné nevű asszony keltette fel, a ki pár nap előtt a rendőrségnél feljelentést tett, hogy nővére, Vodicka Mária egy Kost nevű asztalossal ismerkedett meg, a ki a leánynak házassági ígéretet tett s reábirta, hogy vele Amerikába menjen. A leány beleegyezett, hazament szüleihez Német-Bródba s atyjától hat száz forint hozományt kapott. Kost a leány sürgetése ellenére a házasságot csak Amerikában akarta megkötni. A pár március közepén indult el Brémába s Szvobodáné nővéréről azóta mit sem hallott. A bécsi rendőrség érelyesen kutatót mindenféle s nyomára jött, hogy egy közszolga március végén egy bőrdőddel teli fehéreneműt és női ruhát vitt, a melyek az eltűnt leány nevének kezdőbetűit viselik s a melyeket Szvobodáné, mint nővére tulajdonát ismert föl. A rendőrség a nyomon lévén, még nagyobb buzgalommal kutatót tovább s rájött, hogy Kost nem is ment Amerikába, mert április 13-án Bécsben megszökött egy Schimera Anna nevű nővel. Valószínű, hogy Kost Vodicka Máriaat Bondbach és Drezda közt meggyilkolta és a vízbe dobta, mert ebben az időben csakugyan találtak az Elbában egy női hullát, a melynek a személyleírása teljesen ráillett Vodicka Máriaára. Ilyen körülmények között az a gyanu is feltámadt, hogy Kost első feleségét is meggyilkolta, a ki az ő állítása szerint néhány év előtt New-Yorkban hirtelen elhunyt. Harmadik feleségét, Schimera Annát is kivitte Amerikába, ennek a sorsa felől eddig mit sem tudnak.

— (Milyen idő lesz?) Senkisémmel vallja be, hogy hisz időjósoknak, mégis mielőtt utnak indul, mielőtt kiköltözik a »zöldbe«, vagy valamit tervez, a mire az időjárásnak befolyása lehet, tudni szeretné, hogy mit is mond Falb? A jó öreg időprófétája sohasem hagyja cserben híveit. Szerencséje az, hogy jóslataiért sem nem felelős, sem kártérítésre nem köteles. — Most jelent meg újra egy könyvecskeje, a melyben napról-napra jelezi, hogy az utazási idény alatt milyen lesz az időjárás. Jóslatai július, augusztus és szeptember hónapokra terjednek. Valami sok vigasztalót nem tud mondani; különösen július elejétől augusztus közepéig. Július 1—5-ig: Sok zivatar jelentékeny csapadékkal: . . a hőfok lassankint csökken. Július 6—10-ig: A zivatar és esőzés megszűnik. Száraz időjárásra való hajlandóság mutatkozik. A hőfok a közepén csökken, az utolsó napokban ismét rendessé válik. Július 11—14-ig: Messzire terjedő, nagy esőzés, időnkint zivatarokkal. 12-ike körül a hőfok ismét a közepén alul csökken. Július 15—26-ig: nem változik a helyzet. Július 29—31-ig: Ismét több eső, sok zivatar. A hőfok jóval a közepesen tulemelkedik, a hó végefelé azonban ismét alája kerül. A szabadságszűzidőnek augusztusra eső hátralevő részéről sem tud Falb valami vigasztalót mondani: Augusztus 1—7-ig: A hőfok a közepesen alól van. Nagy esőzés. Augusztus 8—11-ig: Kevesebb eső, a hőfok emelkedik. Ez az öröm azonban nem tart sokáig, mert ime újabb szomorúság következik: Augusztus 12—15-ig: Bőséges és messzire terjedő eső. Helyenkint felhőszakadás. A hőfok csökkenni kezd. A mint vége az iskolai és egyéb szabadságnak, a fürdőhelyek főidénye is lejárt, nyomban javulni kezd az idő. Szeptemberre Falb már ezeket jósolja: Ez az egész hónap igen száraz lesz. A hőfokot és a zivatarokat illetőleg azonban két félre oszlik. Első fele meleg. A

hőfok ismételten a közepes fölé emelkedik. A második héten zivatarok jelentkeznek és a hó közepéig tartanak. A hó első harmada ugyszólván eső nélkül mulik el. A második harmadban időnkint eső. A hőfok a hó második felében a közepeshez áll közel. A harmadik harmadban az esőzés és zivatar majdnem teljesen megszűnik. Október, november és december hónapokban is aránylag jó és enyhe lesz az időjárás. Tehát csak a szabadság ideje vesz kárba. Óhajtjuk, hogy Falb tévedett legyen!

T a n ü g y.

(A „Salamon ösztöndíj“-ra pályázók. A baranyamegyei tanítók által megyénk kir. tanfelügyelőjének, Salamon József kir. tanácsosnak nevére tett alapítvány kamataira a pályázat 31-iki napon járt le. Az alapító oklevél értelmében Reberics Imre baranyamegyei ált. tanítótestületi elnökhöz két folyamodvány érkezett be. Nevezetesen Sasvári Bela pécsi izr. tanítóé, a pécsi főreáliskola VII. osztályába járó fia érdekében; és Kulcsár József mosonládi r. k. tanítóé, kinek fia a pécsi főgimnázium III. osztályát látogatja. Mi részünkről semmi tekintetben sem érezzük magunkat hivatva ugy az adományozó kir. tanfelügyelő, valamint a baranyamegyei ált. tanítótestületi elnök és a velük együtt működő bizottság elhatározását befolyásolni; de a következetesség és méltányosság szempontjából kívánatosnak tartjuk, hogy az odaitélés minden évben felváltva történjék. Egyszer vidéki tanító fia, másszor városi részesüljön az alapítvány áldásos jótéteményében. A mult évben pécsi tanító fia élvezte az ösztöndíjat, kívánatos, hogy az idén falusi tanító fia nyerje azt el. Ezzel a vidéki közkívánatnak lesz elég téve; mert hisz a vidéki tanítók karolták fel lelkesedő buzgalommal Reberics Imre eszméjét egy Salamon ösztöndíj alapítvány létesítésére, mely hogy oly magas összegű: 3300 koronát tevő alapot eredményezett, azt egyenesen a baranyamegyei tanítók áldozatkész és fáradságos tevékenységére lehet visszavezetni.

(Két faluban egy tanító. Elégé jellemző tanügyi állapotainkra már az is, hogy Oszró és Kis-Csány községek 120 tankötelesét éveken át egy szál tanító tanítgatta. Még jellemzőbb azonban az a mód, a hogyan ez a két község osztozkodni akar a közös iskolán. Az oszróiak az államhoz fordultak és sikerült nekik állami iskolát kapniok, sőt ráadásul Kis-Csány községétől 3000 forintot is kaptak az iskolaépület értékéből. Kis-Csány községe megirigyelte most a szomszédjának olcsó iskoláját és elhatározta, hogy a tanítójának 700 forintos fizetését felére szállítja le, ugy okoskodván, hogy már most félannyi gyermekért fele fizetés dukál. A fizetésében megrövidített tanító díjlevelére hivatkozva az iskolai hatóságoktól követeli fizetése helyreállítását.

Közgazdaság.

□ A vetések állása. A földmívelésügyi miniszteriumhoz, állandó gazdasági tudósítók-tól a következő jelentések érkeztek: Május második harmadában az ország nagy részében általában kedvező időjárás uralkodott s ennek hatása alatt a növényzet is csekély kivétellel mindenütt egyenlően és kitűnően fejlődött. Az őszi vetésre az időjárás kedvező volt, a gaz-

dák úgyszólván országsszerte az őszi buzát és rozst jó földbe művelhették; a tavasziak vetése is normálisan folyt le s minthogy a tél és tavasz nagybárra megfelel a kalászos növények fejlődési igényeinek, valószínűnek látszik, hogy a bevetett gabona területe szemben az 1895-iki állapottal nem változott, 1898-hoz képest azonban főképp az Alföldön a kukorica, árpa és zab területének hátrányára az őszi buza és rozsz területe emelkedett. Általában remélhető országos átlagban és kat. holdankint mintegy 7 métermázsza, vagyis, ha a bevetett terület tényleg megfelel az 1895-iki országos állapotnak, akkor az összes termés őszi és tavaszi buzából körülbelül 38 millió métermázsza körül fog ingadozni. A mult évben közel 35 millió métermázsza buzatermésünk volt; e szerint az ideai termés kilátások, valamivel kedvezőbbek s csak az időjárástól függ, hogy a becslés meg fog-e felelni a hozzá fűzött reményeknek. Az őszi rozsz és kétszeres is szintén sokat javultak. A rozsz és kétszeres, a területet 1,841.000 kat. holdra számítva, összesen 10—12 millió métermázsza termést ígér és így a várható eredmény körülbelül megfelelne a mult évi terméshozamnak. — Az őszi árpa jól nő s már kalászos; a tavaszi vetés vagyis az ország főárpája csekély kivétellel sokat javult; noha némely helyen férges is károsítja és még mindig sok a gaz. Átlagban és kat. holdankint a reménybeli terméshozamot, őszi és tavasziból egyaránt mintegy 7 métermázsza, összesen tehát a bevetett 1,841.000 kat. hold arányában 11—12 millió métermázsza becsülik; a mult évben az összes terméshozam 12.5 millió métermázsza tett. — A zab területe csökkent ugyan, az 1898-iki kivételesen nagy zabvetéssel szemben, de az 1895-iki rendes állapottal szemben valószínűleg szintén változatlan. Május elejeig fejlődésében a szárazság miatt vissza maradt a zab is, de a kiadó országos esőzésre csekély kivétellel felüdült s gyarapodik. A bevetett területet 1,685.000 kat. holdra, az átlagosan remélt terméshozatal pedig kat. holdankint 6 métermázsza becsülve, az összes zabtermés tehát mintegy 10—11 millió métermázsza körül ingadozna. A repcét több helyen még mindig pusztítják rovarok — a termés kilátás tehát ismét csökkent. A kukorica a kedvező időjárásban szépen fejlődik. A hüvelyesek közül főképp a bab és borsó szépen állanak. A köles, még a késői vetésű is szépen fejlődik. A dohánypalánták kiültetése még folyton tart, de az utóbb kiültetett palánták nagybárra jól megeredtek s szépen fejlődnek. A takarmányrépa jól nő. A cukorrépában is rovarok pusztítanak. A burgonya csekély kivétellel sokat javult. A mesterséges takarmányfélék közül a lóhere és lucerna kaszálása megkezdődött. A rétifű növése általában az ország nagy részében jól áll. A szőlők az ország nagy részében uralkodó kedvező időjárás következtében kielégítőek. A gyümölcsfélék közül egyes vidékeken a szilva, másutt az alma, a körte s itt-ott a meggy, a cseresznye is erősen hull; így tehát a jó termés kilátások csökkentek.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1899. évi június hó 3. napján tartott hetivásáran.

Az árak métermázsanként számíttatnak.

Buza uj 7.50.—8.00; kétszeres uj 6.10.—6.40; rozsz uj 6.—6.10; árpa őszi 5.20—5.40; tavaszi —; zab tavaszi 5.20.—5.40; uj —.—.—; búkköny —.—.—; kukorica ó 4.40—4.60; széna 2.—2.20; szalma 1.—1.20.

Kínálat: közép, mintegy 300 gabona-kocsi volt a piacon

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
 kiadó.